

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Utorak, 18. septembar 2001

Svedok Mevsud Poljo

Svedok VG-59

Svedok VG-77

Svedok VG-80

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.30 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim da najavite Predmet.

sekretar: *Predmet IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Odbrana je podnела podnesak, ali mislim da bi gospodin Grum (Groome) trebalo da bude u sudnici da bi se o tome razgovoralo. Svakako o tome ćemo da raspravljamo posle ispitivanja ovog svedoka i baviti se svedocima ekspertima. Možemo sada da nastavimo. Gospodine Osogo (Ossogo), izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC OSOGO

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Poljo, juče smo došli do jednoga dela vašeg svedočenja i sa time smo završili, a sada ćemo da nastavimo da govorimo o prostoru na kome ste vi radili, geografski gledano. Dakle, molim vas da kažete Sudu gde ste se vi nalazili pre nego što su došla ona prva tela Drinom. A drugo, recite nam gde se nalazilo tačno mesto gde ste sahranjivali leševe koje ste našli u području Žepe, konkreto u području Slapa. Ovde imamo jedan snimak iz vazduha na kom nam možete pokazati sva ta različita mesta i na taj način da tako pokažete i sudijama. Molim sudskog poslužitelja da nam pomogne u ovome.

SUDIJA HANT: Pokušavam da vidim razliku. Bilo bi dobro da se postavi tako da barem jedna od prevodilačkih kabina to može da vidi. Gospodine Osogo, izvolite, nastavite.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Molim vas, pokažite sudijama ...

SUDIJA HANT: Možda bi bilo najbolje da uzme drugi mikrofon. Da, ali trebaće nam drugi mikrofon. Ne, ne ovaj mikrofon koji je na stalku. Da. Hvala. Gospodine Osogo?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Vi ste juče kazali da ste otišli iz svoga sela i to da ste otišli u područje Žepe, konkretno u Slap. Pre nego što ste počeli da vadite tela iz reke Drine, vi ste pomagali ljudima da pređu sa jedne obale Drine na drugu. Možete li da nam pokažete gde ste se vi u tome trenutku nalazili?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Znači, prešao sam sa ove obale, sa ove strene, na ovu stranu. Prešao sam kod ove ovde kućice koja se vidi, ovde su neku kampovi, i tu smo prešli bili jedno vrijeme u tim kampovima i onda smo otišli ...

SUDIJA HANT: Samo trenutak, molim. Bilo bi dobro da pričekamo da se sudski poslužitelj malo pomeri zato što nam tačno stoji u vidnom polju pa ništa ne vidimo. Evo sad je pomerio i grafskop. Hvala. Možete da nastaviti, gospodine. Izvolite.

SVEDOK POLJO: Ovdje, kada ... Prešli smo sa ove strane na ovu stranu. Ovdje se nalaze neki kampovi, pored ovog mostića ovdje. Jedan ima most, visjeći, ovo je rijeka, jedna mala riječica, zove se Žepa, koja se uliva ovdje u Drinu. Ovdje imaju neki kampovi, tu smo bili, ovdje smo držili stražu. Jedno mjesec dana, sam ovdje držao stražu, ovako negdje, otprilike, pored ove kuće. Ovako tu je stjena neka bila na sred vode, dotle negdje imali smo položaja. Onda stanov'o ovdje, ne mogu tačno, negdje gore slap je, ovdje selo ima, Slap, odavde možda udaljeno jedno pola kilometra putem. Gore sam stanov'o. Leševe smo, leševe smo izvlačili iz Drine, ovo je Drina, izvlačili smo ih kroz ovaj prolaz ispod ovog mosta, izvlačili, vozili smo ih uzvodno, uz ovu malu riječicu, koja se zove, koja se zove Žepa. Tu smo ih vadili na obalu, znači sa čamca smo ih izvlačili i vadili smo ih negdje ovdje od ovog mostića oko jedan kilometar. Mislim da ima gore uz riječicu i otprilike negdje ovdje na ovom lokalitetu ovdje negdje ima nešto u oblaku, otprilike ovdje negdje i tu se, tu je sahranjeno jedno 170, 180 leševa, e tako tu.

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo, koji je broj dokaznog predmeta Tužilaštva za ovu fotografiju, označenu za Slap?

TUŽILAC OSOGO: Časni Sude, to je dokazni predmet broj 138. Izvinite, broj 139, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala vam. Dakle 139-1. Hvala najlepše. Nastavite, molim.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Pokazali ste nam to. Možete li da nam pokažete razliku između reke Drine i reke Žepe, o kojoj ste nam upravo govorili. Gde se nalazi tačno reka Žepa?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Drina je ovdje, a ovo je rijeka Žepa. Tu se ona uljeva u rijeku Drinu, ovdje, evo. Od ovog mostića 50 metara uliv'la se u rijeku Drinu, Žepa, ispod ovog mostića.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Tela koja ste vadili iz Drine?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: 'Tijo sam samo da kažem, bila su neka dva mosta na ovoj rijeci. Ne znam koji je sada razmjer ovdje, jedan je bio tako, blizu 50 metara visjeći, 50 metara do Drine, a drugi je bio negdje dva kilometara gore više. Jedan, kao sporedni most, je bio sa lukom, e sad ... Tako na ovoj tačno, ja, tačno, sada sam se sjetio, ovaj je gore most. Ovo je tačno ovaj, dole, most koji se nalazi na 50 metara od obale Drine. I ovo je ta rijeka i lokalitet je ovdje negdje gdje smo vadili te leševe i sahranjivali.'

SUDIJA HANT: Oprostite sada je malo nejasano. Mislim da je svedok rekao da su oni njih, zapravo vadili iz Drine i da su ih nosili ispod mosta, a onda na mesto za koje sada kaže da su ih pokopavali. Bilo bi dobro da se to razjasni, na osnovu onoga šta je rekao pre par trenutaka.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Tako je, časni Sude, to je sledeće pitanje. Odakle su dolazili leševi, odnosno mrtva tela koja ste vadili iz Drine? Možete li da nam pokažete iz kog prevca su dolazili, pre nego što ste ih skupljali i pre nego što ste ih nosili prema Žepi. Dakle, odakle su ta tela dolazila?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Ako je ovo Višegrad, ovo jeste, rijekom Drinom su dolazile, ovako iz jedne okuke. Mi smo mogli da ih vidimo na jedan kilometer, kada kolaze i obično sa čamcima, na ručno veslanje, odavde, tu su stajali čamci ili su stajali u ovoj rijeci maloj i veslali smo tim čamcima do ovdje, a leševi su išli odozgo. Ovde smo fatalni leševe. Fatalni smo, otprilike, po čet'ri, pet leševa za jedan čamac, na drvenim kukama smo zakucali, na eksere ... Čamce ... I onda se tu ... A ostale koje nije moglo, četiri, pet, ostali su prolazili dolje, dalje išli su prema Paočići. Ovako su se vadili ovuda i čamcom su se vozili uz ovu rječicu ispod ovog mosta. Išli su, sve se veslalo, veslalo, tom rječicom do same obale gore, do same grobnice, zapravo, gdje su se sahranjivali leševi. Ovde su se izvlačili na obalu i ovde je vršena, kako se kaže, idefikacija, ne znam, dokazivanje da li imaju neki

predmet, da li se može ustanoviti ko je šta ili kako, da li imali kakve osobne isprave i tako. Uglavnom to je tako rađeno. Svaki leš je ovako vađen ovuda i čamcima vođen ovde i ovde je vađen na obalu, ovde je vršen ... Pretresi ... I ja sam sjedio negdje ovako, na obali ove rječice na nekom slomljen drvenom, starom čamcu, ovdje je ekipa radila, pretresali su, skidali obuću, odeću, a ja sam pis'o ako su mi oni govorili: "Ubijen je ovako. Ima košulju ovak'u. Ima dokumente ove i one", e tako.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, gospodine Poljo. Zatim kada telo nije moglo da se izvadi iz razloga koje ste juče nabrojali, zbog naprednog nivoa raspadanja. U kom su pravcu ta tela išla dalje Drinom? Vi ste nam pokazali sada odakle su dolazila tela, mesto gde ste ih vadili, ako niste uspeli da ih izvadite, kuda su išla dalje? Kuda ste ih vi nosili?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Pustili smo ih dolje. Dalje išli su dolje prema, ako se ... Paočici, Bajinoj Bašti, Drinom naniže su išla dalje. Dalje su odlazila, plutala.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Znači da se reka spušta dole. Ona teče prema dole?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Mislim da je tako. Ne znam. Ne znam ja dobro da čitam kartu, ali mislim da jeste tako. Sigurno je da dobro mislim, da je ta rijeka ... Sigurno je ovdje to. Sada, ne znam da se nisam zbumio. Da nije Višegrad ovdje, da ne ide ovako? Tu nisam ... Ja mislim ovako, prije da je ovako. Da su leševi dolazili odavde, koji nisu uhvaćeni, poslednja pet komada, a pet, šest ili deset su prolazili ovamo dalje, išli.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala.

SUDIJA HANT: Da li vam je fotografija još potrebna?

prevodioci: Sudiji Hantu nije uključen mikrofon.

SUDIJA HANT: Da li vam je fotografija još potrebna?

TUŽILAC OSOGO: Eventualno, časni Sude, ukolike bude trebalo nešto još da se objasni u toku glavnog ispitivanja ili u toku unakrsnog ispitivanja Odbrane, ali u ovom trenutku nam nije potrebna, časni Sude.

SUDIJA HANT: Onda ćemo fotografiju da skinemo tako da prevodioci mogu da vide šta se dešava u sudnici. Gospodine Osogo, na velikoj fotografiji koju smo videli, videli smo tok reke, ali ona nije obuhvatila i područje Slapa. To je bilo na

onoj drugoj velikoj fotografiji. Hoćete li da pokažete jednu drugu kartu i uvesti je u dokazni materijal, a koja pokazuje čitav taj teren kako bi Sud mogao da se orijentiše?

TUŽILAC OSOGO: Ovo je jedina fotografija iz vazduha koju imamo, časni Sude. Mi smo imali nekih pribleda sa svedokom u toku pripreme za svedočenje. Naime, zaboravio je da ponese naočare pa smo mu dali mapu sa svim imenima i nazivima kako bi to moglo da se kompletira. Mi smo radili na osnovu ove fotografije. Na žalost njemu su naočare ostale u Bosni. Mi smo mogli da se usudimo da mu pokažemo tu kartu sa svim nazivima, ali to je bilo dosta riskantno.

SUDIJA HANT: Ako imate neku mapu, ona je svakako negde, a velika organizacija koja se nalazi u Tužilaštvu može da je uveliča što bi svedoku moglo da pomogne da pročita nazine na mapi. Ja ne vidim da tu postoji problem. Možda ćemo do toga da dođemo u unakrsnom ispitivanju, ako bude imalo bilo kakvog problema. Mi svakako želimo da on može dobro da se orijentiše na fotografiji. Videćemo šta će gospodin Domazet da uradi u unakrsnom ispitivanju. Ako bude potrebno, mi ćemo da vam damo pauzu da biste pomogli svedoku da pregleda mapu. Nastavite sada. Izvolite.

TUŽILAC OSOGO: Hvala, časni Sude. Mi imamo kartu na raspolaganju i ako bude potrebno gospodin Poljo bi mogao sa njom da se koristi, da pogleda sa malo veće udaljenosti. Kako stvari stoje, on može da čita sa udaljenosti. Ako bude trebalo nešto da se precizira, mi ćemo to da uradimo.

SUDIJA HANT: Bojam se da dolazi vreme da čak i dužina ručka nije dovoljna da bi se ispravio ovaj nedostatak. Gospodine Domazet, imate li, možda, neki prigovor. To je dokument 139-1.

ADVOKAT DOMAZET: Ne, časni Sude. Nemamo prigovora.

SUDIJA HANT: Dobro, onda. To će da bude dokazni predmet Tužilaštva P139-1. Gopodine Osogo.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Poljo, juče smo se prekinuli kada ste nam govorili o stanju u kojem su bila tela koja ste vadili iz Drine. Hteo sam da vas pitam kakva je odeća mogla da se nađe na telima. Da li se radilo o civilnoj, vojnoj ili bilo kakvoj drugoj vrsti odeće koja se na tim telima nalazila?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Što se tiče vojne odeće, vojne ne, u vojnoj odeći nisu dolazili leševi. Policijska odjeća, bilo je para leševa, jedan ili dva ne

sjećam se leša, od policije, da su bili od policije. Bili su neki mantili, dugi kaputi, tako nešto. Ostalo su bila civilna odjeća. Možda sam zaboravio pitanje?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: To je bio dobar odgovor na pitanje koje sam vam postavio. Da li ste čuli da se govori o nekim telima, u vezi sa telima koja su identifikovana, da li se o njima govorilo za vreme kasnijih ekshumacija?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Ne znam na šta se sada odnosi, kako još možete bolje da mi pojasnite? Ne znam šta ste htjeli time? Nije mi jasno pitanje.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li se od vas tražilo da učestvujete na ekshumacijama, odnosno iskopavanjima, da biste neka tela identifikovali?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: U koje vrijeme?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Pošto ste završili sav taj posao o kome ste nam govorili, u Slapu?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Da. Prije možda jedno dan. Mislim da je godinu i jače da ima. Da su iz međunarodne zajednice, policija i neko obezbeđenje, bili đipovi i šta ja znam. Došli su po mene i po još jednoga momka koji je živio u tom selu, Slapu. Nas su zamolili, ako se sjećamo da odemo da pokažemo gde se nalazi ta grobnica. Mi smo pokazali taj lokalitet i ova gospoda koja je bila, ona je nešto snimala. Mislim da su dvije grobnice, dva broja otkopavali i da su se uvjerili da se nalaze leševi u tim grobnicama. Oni su ponovo to zatrpani i otišli i više ništa ja ne znam u vezi toga. Znam samo da je kasnije bila neka sumacija, da su ih povadili i da su ih u Visoko tamo dovodili, u Visoko jeste, Visoko prebacili, otkopali prebacili, prije par mjeseci. Ne znam kad je bilo, otprilike.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala vam, gospodine Poljo, na vašem svedočenju. Časni Sude ja, zasada, nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Hvala. Gospodine Domazet, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Poljo, rekli ste u vašem svedočenju za prvi slučaj, leša koji je negde polovinom maja primećen i koji ste izvadili. Rekli ste da je uviđaj izvršila ekipa iz Rogatice, policija i sud i da ste bili prisutni. Da li nešto više o tome znate, o rezultatima. Da li se utvrdilo koje je to lice i na koji način je usmrćen?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Taj leš prvi koji je prešao Drinu, lično sam ga ja, kako se kaže, sa još dvojicom meštana. Išli smo u lov na lovljenje divljači, šta ja znam divljači neke i išli smo od Slapa niz Drinu, nekolika kilometra. i primjetili smo dole leš da pluta Drinom i onda taj smo leš zakačili za naš čamac i vratili ga u Slap. Pozvali smo telefonom iz Žepe da dođe, dođe policija iz Rogatice da izvrši uviđaj. Oni su. Dolazila je ta sudska neka, vještaci su dolazili i izvršili su uviđaj. Nije bilo nikakvog dokumenta, samo je kod tog gospodina, star čovek je bio 60 godina bilo od prilike. Imao je tablete kod sebe, kao da je od šećera bio bolestan, šećeraš neki. Oni su odnjeli taj zapisnik sa sobom u Rogaticu i do možda 10, 15 dana više nije bilo veze sa Rogaticom, nije bilo ni telefona, ni ... Isključena je bila i struja i telefoni i eto sve se izgubilo, osim jedne radio stanice što je ostala u Žepi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas razumeo, ne znate, nije vam rečeno. Te sudske ekipe ništa više nisu rekle u tom trenutku?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Ništa nije. Oni su spakovali knjige, seli u auto i otišli za Rogaticu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Posle toga, prilikom vađenja sledećih leševa, da li ste pokušavali da dobijete te ljude iz Rogatice da izađu na uviđaj ili ne?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Poslije više nije bilo moguće kontaktirati sa Rogaticom. Bilo je struja isključena, telefon je bio isključen. Počela su borbena dejstva i više se izgubilo sve, bježali su iz Rogatice. Ma pusta ta Rogatica, ovo muslimansko življe bežalo je u Žepu. I već su se bile postavile linije oko Žepe, da se brani i organizovalo da se brani, odbrana je Žepe već bila uspostavljena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Poljo, rekli ste danas da ste od prilike mogli da vidite leševe na oko jedan kilometar, od mesta gde ste se nalazili. Je li to tačno?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: To je, jeste tačno. Obično smo leševe gledali od kuća iz Slapa. Možda ima i jače od kilometer. A ako smo ih gledali od same, same Drine od kampova gdje smo mi gledali stražu, ako možda iz jedne okuke, otprilike jedan sat je trebalo da taj leš, da može da dopluta do nas tu. Za jedan sat, koliko ima metara, eto to ja ne mogu baš, to nije niko mjerio. Uglavnom za sat vremena su stizala. Drina je bila tiha. Sat vremena je trebalo kad smo ih ugledali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, to je upravo trebalo da bude moje sledeće pitanje zbog koga sam vas i pitao za udaljenost. Oko sat vremena je trebalo da leš od momenta kada je mogao da bude viđen dođe do vas i bude izvađen?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U vašoj izjavi koju ste dali istražitelju govorili ste da samo prve nedelje niste leševe izvadili i da je prošlo desetak ili više leševa, a da niste vadili. Da ste posle te nedelje nastavili, počeli da vadite leševe. Da li je to tačno?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Tačno je, prošlo je više od 10 leševa i noću se nije vid'lo, prolazili su leševi danju i noću. Noću se nije vidjelo, leševi, a to govorim danju što je moglo da se vidi. Prošlo je sigurno dosta više leševa i ako vas interesuje broj koji, bi ja mogao rjeći ovako, 500, 600 Drinom je došlo. Jer mi nismo ... Išlo je kad jednom kiša udarila velika i kada je Drina nabujala, onda je išlo po 20, 30 leševa jedan za drugim, a tih 20, 30 mi smo mogli uspjeti sa tim jednim čamcem i jedan je bio hrabar i on je mogo četri, pet leševa, a ono sve je prolazilo. Prolazila je i stoka je bilo i nešto nameštaja, bilo je televizora da je prinosilo. Najverovatnije da su ti leševi negdje bili bačeni u neku manju rječicu gore. Onda kada je nadošla voda, unula pritoku ovu i ona, da bi moglo ... Jer tada je najviše leševa prošlo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo sam to htio da vas pitam, jer ste juče rekli da ste odprilike, po vašoj oceni samo 20 posto leševa iz Drine izvukli. Pa sam zbog toga htio da vas pitam kako je moguće da je samo toliko malo leševa, ako ste stalno dežurali uz Drinu. Da li je ovo šta ste mi malo pre rekli objašnjenje za to?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Mislim da jeste. Ja taj postotak nikada nisam ni pokušao računat'. Ali znam da je dosta više prošlo, znam samo koliko je za jednu noć prošlo, jer ja sam bio na straži, ja sam poneki leš vadio sa tim čamcom i to je muka bilo raditi. Najviše sam to radio jer su mi dva brata radila u gore, u firmi u "Terpentinu" i stric. Tako, eto. Sigurno da jeste prošlo puno više. 500, 600 leševa Drinom i siguran sam da i danas ima leševa jer su se Drina i Ljeb smenjivala i onda ti leševi su se zakačili za odjeću, za kamen za drvo, odjeću. Kada je ono porasla Drina, digo se nivo, onda su ti leševi se otkačili, a pekli su se dosta na suncu pa su već se počeli raspadati i to više nisi mogo koji je to bilo smrad, nisi mog'o, samo smo one bolje, koji su bili u boljem stanju, njih smo birali i zakopavali, vadili, a ove smo pustali. Satima je baš na pojedan leš, sada je ovo, može da bude malo ... Nije šala, nije za šalu. Doš'o je jedan leš kojeg smo mi između četri, pet leševa izvukli i kada smo počeli pretraživati, nije kod njega bilo nikakve dokumentacije. Onda smo skinuli, ovaj, četri pet ljudi koji su radili na tome. Kada smo mu skinuli pantalone, im'o je još jedne pantalone, zapravo trenerku, još jednu im'o ispod tih pantalona. Onda smo našli, u tom lešu smo našli, šta je našli, nađeno je neki novac, nove novčanice, par novih novčanica i na njima je pisalo "Filijala Banja Luka", a u drugom džepu, džepovu su mu bili, nisam ni znao šta je, šahovnica nije me nikada ni interesovalo, bili su ono k'o što sad u Hrvatskoj govore "šahovnica", ono za šah, na kocke, u džepu. Pismo, dvolisti jedna i u toj dvolisti je pis'o pjesme, najverovatnije, da li je pjesnik bio ili je tako možda kad popije, nagoni ga da pjeva, ili šta je bilo? I pisalo je o Aliji, da li o Izetbegoviću, ne znam? I pis'o: "Alija

crvenoga fesa, hoćeš jesti od krmače mesa. Oj Alija, jebem li ti nanu, 'oćeš zatret seme Muslimanu", to smo svi naučili i onda ovako druga, treća strofa: "Kočarinci najbolji su momci, sedam centi, Kočarinci najbolji su momci, ne boje se noža, sedam centi debela im koža, ne boje se noža", ovako nešto. Ovaj jedan je rek'o: "Vidi ovaj bi mog'o biti Srbin", kako kaže, "vidi nije obrazan". Jedni: "Bacaj, četnik, bacaj ga niz vodu", ovi što su radili, ja sa jednim se dogovorimo, treba dobro da stanemo da vidimo. Mi smo ga prikalčili i držali ga i držali ga jedan dan i jednu noć pored. Ovi drugi svašta su nešta predlagali, da se pošalje za Bajinu Baštu, da mu se napiše ovo, ono. Tako, mi smo ga ostavili, 'teli smo da ga zakopamo, pod jedan ispod jednog kamena. Ako bude bio srpske ili hrvacke nacionalnosti, pokušamo neku zamjenu. Sutradan, neko ga je otkačio ili ga je sama voda otkačila i otiš'o je i taj leš. To nam je bilo malo smješno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dakle razumeo sam da ste na obali Drine stražarili i danju i noću i to ne samo zbog leševa, nego zbog same straže, vi i ovi ostali ljudi koji su bili sa vama?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Da. Kada sam preš'o u, ovaj, rijeku Drinu, poslije kada je onaj Šabanović pustio branu, do nekoliko dana smo mi prešli, ne znam koliko, radi se, možda ... Bio sam kući, gled'o sam televiziju kad pusta brana, kako reka ide ono i tako. Ne znam kol'ko dana je prošlo iza tada. Onda sam priješ'o rijeku i mesec dana nisu dolazile, nisu dolazili leševi, možda i jače. Bio sam na straži i kada smo primjetili da dolaze leševi, onda sam ja predložio da bi možda dobro bilo, ako ne možemo pomoći ovim našim jer smo komšijama, da na drugi način, da im barem pokušamo, oni znati gdje im je grob i, eto, da i' saranimo na jedan način kakav možemo sada. Poslije sam bio oslobođen straže i radio sam cijelo vrijeme, to na to esumaciji, kako se sad to sve naziva. To sam pis'o, drugi vadili. Jedan tim vadio, drugi je ono pretraživ'o, ja sam upisiv'o. To mi je bila radna obaveza, možda u to sve vremena, to ljeto dok sam bio tu, do jeseni. Bio sam nekoliko dana odsutan. Iš'o sam gore u Žepu, Krušev Dol, nešto da tražim hrane. To sam bio odsutan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Vi malo više o tome govorite. Moje pitanje je, dakle, bilo da li ste i noću i danju vi i ljudi koji su to bili čuvali, vi ste rekli "da". Rekli ste ili mi sada kažite da ste i noću pokušavali i nekada vadili leševe?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: I noću je bilo da se izvadi neki leš. Više se vadilo izjutra ili, ono, predveče, jer je bilo granatiranja i na stjenama i tako da nisi ... Par se puta desilo gospodin što je izvadio, možda on je izvadio sam 50 posto leševa, da je već dva puta granatiranje je bilo. Kada je u dan pokuš'o i tako ... Većinom sa samim mrak, vadilo i nešto noću, oni stražari, ako bi nešto mogli da primjete i izjutra kada je magla, tada se više vadilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili juče o nekoliko leševa koji su došli u nekim čaršavima i čebadima, na pitanje tužioca da li je to iz neke institucije ili slično, da li je moglo to biti iz hotela, vi ste rekli da je bilo razgovora o tome i da je u razgovorima rečeno da je moguće da su odatle, ali sigurni u to niste, kako sam razumeo, jer niste imali materijalnih dokaza odakle bi ta čebad došla. Jesam vas dobro razumeo juče?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Jeste, za prvi leš, ženski, koja je bila umotana u čebad. 90 posto sam siguran da sam takvo čebe video kod jednog takvog gospodina u sobi Sućeskog Andra koji je ležo. Da je takvo on im'o čebe u toj svojoj sobi, za ove ostale, što kažete nisam više, nisam što kažete siguran za ostale, jer nismo ni gledali. Samo je te ženske, trebalo je što prije skloniti, da je ne bi vidijo neko od njihove familije, porodice i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi, gospodine Poljo, svi ti leševi koji su dolazili niz Drinu, odakle su dolazili, odakle su mogli da dolaze?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Iz pravca Višegrda, iz pravca Višegrada su dolazili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su mogli da dolaze čak i iz Foče?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Nešto ne mogu oni, gore je bila brana u Višogradu. Ono kol'ko sad to, pretežno smo mogli videti, ja poznajem dobro Višegrad, da je dosta leševa iz mog kraja, iz mog mjesta. Ja sam radio u trgovini po cijelom tom mjestu, pa poznajem svo stanovništvo. Pa smo ih dosta lično poznav'o, dosta tih leševa, a i tu su bili puno iz Župe, 50 posto iz Župe je bilo ljudi i žena koji su svaki dana kad stignu leševi, kad krenenemo kopati dolazili ne bi svoga nekog prepozn'o, ako nije bilo neke dokumentacije po nečemu ili tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Gospodine Poljo, ja sam vas dobro razumeo da ste jedan broj leševa identifikovali, da ste neke prepoznavali i da ste jedan dobara broj prepoznali k'o ljude iz Višegrada ili okoline. Moje pitanje je bilo da li je moguće, odnosno, da li možete isključiti mogućnost da su leševi, neki od leševa, došli čak iz Foče ili Goražda, naravno i okolnih mesta. Možete li isključiti tu mogućnost ili ne?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Sjećam se jednog leša da jeste iz Rogatice. Jednog vojnika, zapravo koji je bio JNA, odslužio je armiju i četri meseca je bio duže u armiji nego što je treb'o. Kod njega se našla potvrda, jedna i im'o je dokumentaciju, zaboravio sam kako se zove taj. I doš'o je do Višegrada čini mi se, jeste. Doš'o je autobusom, im'o je kartu i u toj potvrdi mu je pisalo da je oslobođen i zaštićen i njegovi članovi uže poredice od bilo kakve mobilizacije ili šta ja znam.

Taj momak je bio u crvenom odjelu, čini mi se teksas, pantole i im'o je jaknu teksas i da je iz Rogatice. Toga se sjećam. Ne mogu da se sjetim, ne mogu sve reći.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, gospodine Poljo, ja nemam drugih pitanja za vas.

SUDIJA HANT: Imate li dodatnih pitanja, gospodine Osogo?

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC OSOGO

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Samo da nešto razjasnim. Gospodine Poljo, juče ste izjavili da su dva tela ...

prevodoci: Možete li da me čujete? Da li me čujete? Počeo ispočetka. Da li me sada čujete?

SVEDOK POLJO: Ne mogu da vas čujem.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da ponovim. Da li me čujete sada?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Ne baš najbolje.

SUDIJA HANT: Molim vas da se svedoku vrate one slušalice koje je im'o ranije. Da li nas sada čujete? Da li nas sada čujete, gospodine? Gospodine Osogo, izvolite?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Poljo, juče tokom svog svedočenja ste rekli da su bila dva tela mladih žena koja su doplutala iz Lašće, meštani, iz hotela "Vilina vlas" i tela tih žena su bile zamotane u čebad? Čebad su možda bile vlasništvo tog hotela.

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Da, jesam to rek'o, ali nisam siguran za druge što sam rek'o. Za te dvije što su, više je bilo, kako ta narodna čula-kazala, jer su se razlikovale od čebadi onije koja su prvi put došla. Nije ista bila farba, jedni su rekli da su te osobe koje su došle ženske, da su one iz tog mjesta koje se nalazi iznad hotela "Viline vlasti" i da tuda trebaju da prođu. I na osnovu takve neke priče sam donio zaključak da bi mogle biti i na osnovu one jedne koja je došla u odjeći i koja je bila iz istog sela. Onda se pomislilo da su te osobe ... Ja tu ... "Viline vlasti", mogle oni biti tu zatočene.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: U redu. Dakle, kad bi ste rekli da su to bili plahte, a ne čebad, postoji razlika između te dve stvari?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Za mene su, za mene su deke i čebad jedno isto, a plahte, ne znam na šta ste mislili to? Mislili ste možda na posteljinu, je li ili čaršafe, ne znam na šta se odnosi?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da, na to sam mislio, na čaršafe. U prevodu pitanja Odbrane vi ste spominjali čebad. U šta su ta tela bila umotana, u čaršave ili u čebad, jer čaršafi su tanki, a čebad je debela?

SVEDOK POLJO – ODGOVOR: Da, u čebad. U dva čebeta, u rolnu umotana, na kraju žicom obavijena.

TUŽILAC OSOGO: Hvala. Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA JANU: Gospodine Poljo, rekli ste da ste vodili beleške u kojima ste opisivali ta tela koja ste vodili iz reke. Možete li da mi kažete šta se dogodilo sa beleškama i drugim predmetima koji su bili prikupljeni sa tela?

SVEDOK POLJO: Te beleške je ostala u Slapu, u kući, u dvorištu zakopata u zemlju, kod gospodina kod kog sam stanovo, koji se zove Jusufbegović Ibrahim. Prvo su bila, to je bila jedna kanta, kanta, limena, čini mi se, od ulja, jestivo ulje možda u nju bilo, oko 25 litara u nju moglo ulje to da se stavne i u tu kampu smo trpali, sušili, ti dokumenti sve što se nalazilo i kanta se nalazila u podrumu i trpali smo u tu kantu. Kada je bilo borbena dejstva, na Žepu, ja sam bio na položaju, na straži i doš'o je kurir i rek'o da mi ne možemo odbraniti Žepu, da će ući srpske snage, odozgo iz pravca Rogatice i da se evakuiše svo stanovništvo prema Srebrenici. Ja sam doš'o kući u 00.30, noću, žena mi je napisala, supruga mi je napisala cedulju i rekla je da je otisla prema Šarena bukvom, zapravo na planinu koja se gore zvala Šarena bukva, toje prema, negdje, kako se zove, bio sam tamo, u Srebrenici, prema Srebrenici. Ja, onako, ništa nisam, uz' o sam jednu jaknu i pušku u ruku i stigo sam ih gore oko Kruševa dola negdje. To je bilo oko 1.00. Sav je narod izašao iz Žepe. Jedni su otišli za Srebrenicu, jedni se sklonili po okolnim selima Luki, Krušev dol, po planini gore su bili položaji. I ...

SUDIJA HANT: Gospodine, pitanje koje vam je postavio je da li znate gde se sada nalaze te beleške? Da li ste ih videli od kada ste ih stavili u te kante?

SVEDOK POLJO: Pazite, ja sam otišao i na planini sam prove tri dana, tri dana sam provodio na planini. U Žepi tri dana nije niko bio, nisu ulazile srpske snage, nisu bile naše snage. Nikoga nije bilo u Žepi i gore u planini je bilo da li da se vratimo, ko će da se vrati ko neće, nisu nam dali da prolazimo mi koji smo bili izbjeglice,

nije nam se svjđalo u Žepi, mi smo htjeli da idemo dalje prema Tuzli i Srebrenici. Vraćao se, oni najhrabriji su se noću vraćali dolje i uzimali hranu u Žepu i iznosili gore u planinu i tako. Taj moj gazda, on je taj Ibrahim, on je se vratio i vratili su se još neki mladići isto iz moga kraja kod njega i oni su stanovali, a ja se nisam htio vraćati sa svojom porodicom, bratovom porodicom, ocem i materom. Otac i brat su ošli, oterali kravu preko šume, prema Srebrenici, a ja ...

SUDIJA HANT: Gospodine, gospodine izvinite što vas opet prekidam, molim vas, na pitanje se može odgovoriti sa da ili ne, pa onda možemo da vas pitamo sledeće pitanje. Da li ste nakon što ste ih stavili u kantu, videli te beleške?

SVEDOK POLJO: Ne. Nikad ih više nisam video, jer se nisam ni vrać'o ...

SUDIJA HANT: Da li ste čuli od nekoga šta se sa njima dogodilo?

SVEDOK POLJO: Nikada oni, nisam čuo šta je, jesam čuo šta im se dogodilo, rekao mi je taj gospodin što je njegova kuća, što se vratio. Dok smo moj otac i taj isti, moj otac se zvao Ibro, a Ibrahim se zvao ovaj drugi, domaćin te kuće. Kada je došao kurir da moraju da napuste selo, oni su iz podruma uzeli tu kantu i odnjeli su pored nekog panja, oraha, u baštu, u vrt i zakopali i tako mi je reko meni moj otac, a i kasnije sam iš'o, kod ovoga kada je preš'o u Kakanj, taj je umro, a i u mene otac isto. Rekli su mi gdje su zakopali, a ovi iz međunarodne zajednice kad su dolazili, oni su mene zamolili da ja približno, da li se sjećam i da mogu potrefit' to mjesto i mi smo otišli. Pokušali smo na dva mjesta da to proverimo, bilo je puno vruće, nije bilo baš neko krampe, alat nije bilo one mašine, trabalo se više roviti, sve je zaraslo, nezgodno je bilo ... Oni to, eto tako. Nisam ja mogao potrefiti gdje se to nalazi.

SUDIJA JANU: Hvala. Shvatila sam, dakle, to je informacija koja ne može da se koristi.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, imate li kakvo pitanje na osnovu ovog?

ADVOKAT DOMAZET: Ne. Hvala, časni Sude.

SUDIJA HANT: A vi, gospodine Osogo? Mikrofon.

TUŽILAC OSOGO: Hvala, časni Sude. Samo trenutak ranije ste spomenuli jednu kartu koja bi mogla da dopuni podatke koje smo dobili od dokaznog predmeta 139-1. Ovde imamo tu kartu ...

SUDIJA HANT: Pošto nije bilo osporeno njegovo svedočenje, nema potrebe za tim. Hvala.

TUŽILAC OSOGO: U redu, časni Sude. Više nemam pitanja.

SUDIJA HANT: Hvala vam, gospodine, što ste došli da svedočite pred Međunarodni sud, a sada možete da idete.

SVEDOK POLJO: Mogu li ja jedno pitanje postaviti sada ovde?

SUDIJA HANT: Možete postaviti pitanje, ali ne znamo da li ćemo moći da vam odgovorimo?

SVEDOK POLJO: Vi ste tu iz cijelog sveta, postavljeni ste da treba na sve da odgovorite, da sve bude fino pavilno. Interesuje me, ovde ispada da se samo sudi Vasiljeviću. Da li je vama jasno da je tu na višegradsку opštini ubijeno što Srba što Muslimana 2.500 do 3.000? Da li se to stavlja samo jednom čovjeku kojeg ste uhapsili, doveli ovdje, ili je nešto drugo.

SUDIJA HANT: Mi znamo nešto o broju ljudi koji su poginuli. I drugi ljudi su optuženi, no problem je što ovaj Sud nema ovlašćenja da ih uhapsi. Mi se oslanjam na SFOR (Security Force) i na slične institucije koje mogu da izvrše hapšenja, na primer vlast Republike Srpske. Republika Srpska nikada nikoga nije uhapsila za ovaj Sud, a SFOR na različite načine ispoljava entuzijazam. Možete da budete sigurni da je i protiv drugih ljudi dignuta optužnica. Na žalost, mi ne znamo protiv koliko ljudi. Gospodin Vasiljević je na ovom suđenju samo zato što nemamo nikoga drugoga u pritvoru, a na koga bi se odnosile iste ove optužbe. Koliko ja znam, mi se pripremamo da dodemo do drugih osoba koje su videnje, mislim da se radi o jednoj do dve osobama koje su bile u opštini Višegrad. Mi razumemo vašu zabrinutost. To je jedan od problema sa kojim se mi kao Međunarodni sud koji su uspostavile Ujedinjene nacije (United Nations) moramo baviti. Na žalost, mi to, zasada, ne možemo da promenimo. Nadam se da to daje objašnjenje na vašu zabrinutost koju ste iskazali.

SVEDOK POLJO: Jeste, ja mislim da je ako je to jedan čovek, ne može toliko pilića ubiti, masakrirati ili šta ja znam, trebalo bi jednom čovjeku, ne mislim uopšte na Vasaljeviće nego na bilo koga, trebalo mu dvije godine da tako nešto učini od takog broja ljudi, od tolikog broja ljudi, da tako budu ljudi izmasakrirani, izudarani u takom stanju da budu. Ne mislim ... Nije samo u pitanje ubijanje iz oružja, to su ljudi koji su danima tučeni i mučeni. Tako ... Ja bi' mogao dvojicu ljudi danas pretući i sutra ne bi mog'o druge, a to je, svaki drugi je skoro bio pretučen, što znači

da je tu ima' veliki broj. Ja nikad nisam znao da će 1992 godine, da će ja da dođem ovdje, da šta i kako ... Meni je neprijatno, radi samog Vasiljevića ... Mi se pozajemo, zajedno smo sjedili, popili neki put. Njegova supruga je radila zajedno skupa samnom, bila mi je koleginica, moja priateljica, on je oženio, radili smo u trgovini zajedno i tako da ...

SUDIJA HANT: Razumemo mi to, gospodine. Vi ste svedočili o nekim drugim stvarima koje se ne tiču lično gospodina Vasiljevića. Mi shvatamo da je vama neprijatno i jako nam je drago i zahvaljujemo vam se što ste došli. Sada možete da idete.

SVEDOK POLJO: Hvala.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, da li ste videli podnesak gospodina Domazeta u vezi sa vašim ekspertima?

TUŽILAC GRUM: Nisam, časni Sude.

SUDIJA HANT: Dobili smo ga juče i čak sam i ja dobio svoj primerak tek jutros. Ja ih obično dobijam zadnji. Kako bilo, on kaže, a to je bitno, da vi niste postupali po Pravilu 94bis i da je dokument trebalo da dostavite 21 dan pre očekivanog datuma svedočenja. Doktor de Grav (Yvan de Grave), odnosno njegov izveštaj je dostavljen 31. avgusta. To bi značilo da bi on najranije mogao da svedoči u četvrtak, doktor Klark (John Clark) i gospođa Tabo (Ewa Tabeau), njihovi su izveštaju dostavljeni 11. septembra. Obično bih ja rekao gospodinu Domazetu: "Koliko vam zapravo vremena treba", ali bojim se da to tako uradim, ako se vi ne slažete, zato što postoji odluka koja je doneta prošle godine. Odluka Žalbenog veća koja je tumačila jednu grupu pravila koja omogućuje pisanima izveštajima da se mogu dostaviti kao da se radi o delovima američkog Ustava (Constitution of the United States of America). I uz dužno poštovanje Žalbenog veća, trebalo bi da se radi po Pravilu 127. Na kraju, to je stvarno razlog zašto Pravilo 92bis sadrži odredbu "ukoliko se drugačije ne naloži, stvari mogu da se urade u dugom periodu vremena". Ja bih vam predložio da vi razgovarate, ili neko iz vašeg tima, da razgovarate sa gospodinom Domazetom i da se vidi da li može da dođe do kakve promene rasporede svedoka, da bi gospodin Domazet imao dovoljno vremena i da konsultuje svoje eksperte. Doktor de Grave, njegovo svedočenje će da bude dan ranije i ako se bude sledila odluka Žalbenog veća, bićemo u problemima

TUŽILAC GRUM: Nakon razgovora sa gospodinom Domazetom, ja mogu da izvestim Sud.

SUDIJA HANT: Mene ne zanima o čemu cete da razgovarate, ali on može da da saglasnost da se svedok pozove pre 21 dana od dostave. On kaže da je dobio ekspertizu doktora de Grava tek 11. septembra, sedam dana manje nego 21 dan od dostave. On, u stvari, kaže da je dobio ekspertizu doktora de Grava 11. septembra, ali dostava je bila 31. avgusta. Ne znam kako je to moguće jer se dokumenti šalju faksom ili stavljaju u sandučiće za Odbranu

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, jedna od stvari o kojoj smo razgovarali je da ćemo da tražimo dozvolu Suda i to će da se odnosi na gospođu Tabo, tako da će imati više vremena.

SUDIJA HANT: Mi ne možemo to da učinimo zbog odluke Žalbenog veća. Nerealno je zbog vremena kada je ta odluka doneta. Pravilo 90 kaže da se zavisno o pravilima koje se tiču depozicija i svedočenju video linkom, svedoci se direktno saslušavaju pred Pretresnim većem. Taj deo pravila je bio izbrisana, a Pravilo 89(F) daje malo velikodušnije kada se kaže "Da Pretresno veće svedočenje svedoka može da primi usmeno ili, kada dozvoljavaju interesi pravde, u pisanom obliku." To bi trebalo da se ukloni. Na neki način, ako mogu tako da kažem, treba da se da prednost usmenom svedočenju. Naime, radi se o veoma zanimljivom problemu koji se jednoga dana mora rešiti. Ja se nadam da to neće da bude slučaj u ovom Predmetu, obzirom da se još uvek primenjuje odluka Žalbenog Veća, u svetu te izmene pravila. To nije nešto što moramo da rešimo u ovakovom predmetu. Treba da damo vremena da se svedok pozove kasnije. Meni je predloženo od onih koji poznaju tu situaciju, a koja se dešava kod Pretresnog veća broj 2 ... Moje dve koleginice ne moraju da brinu za to, ali ukoliko nećete da imate dovoljno svedoka da radimo u petak, onda u petak ne moramo da radimo, zato što ja imam posla na nekim drugim stvarima, ukoliko će to da vam pomogne.

TUŽILAC GRUM: Da, pomoglo bi nam.

SUDIJA HANT: Moj prvi predlog bio bi da vi i gospodin Domazet stvarno rešite koliko njemu treba vremena, a nadamo se da će gospodin Domazet kao i obično da bude koperativan i, naravno, da vodi računa o interesima svoga klijenta i da kaže koliko će vremena da mu treba da obavi ispitivanje doktora Klarka i gospođe Tabo. Onda možemo da se sporazumemo da ih pozovemo ranije od onog roka od 21 dan od 11. septembra, kada su došli njihovi izveštaji.

TUŽLAC GRUM: Ja ću da razgovaram sa gospodinom Domazetom.

SUDIJA HANT: U redu, to bi bila dobra ideja. Sada bi bilo dobro da pozovemo sledećeg svedoka, to je VG-59. To je vaš svedok, gospodine Osogo. Izvolite.

Oprostite, gospodine Grum, što sam vas doveo u sudnicu, ali mislim da je to bila stvar koju je trebalo odmah rešiti.

TUŽILAC GRUM: Izvinjavam se što sam bio odsutan.

SUDIJA HANT: U redu je. Ja sam bio advokat 20 godina i ja tačno znam kako izgleda priprema suđenja. Sada imamo idućeg svedoka, VG-59. Molimo da se svedok uvede u sudnicu. Gospodine, molim vas da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam daje sudski poslužitelj.

SVEDOK VG-59: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite. Dokument sa pseudonimom biće dokumnet P76 i uvešće se pod pečatom. Gospodine Osogo, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC OSOGO

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Zamolio bih da se svedok upozna sa sadržaje ovog dokumenta na kome se nalazi određeni broj podataka.

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da, uredu je.

SUDIJA HANT: Da li ste mu objasnili?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Upravo sam se pripremao da to učinim. Dakle, podaci koji se tu nalaze, iza svake dve tačke, molim vas nemojte da izgovarate imena, ni grad, niti imena ljudi. Recite nam samo na koji ste način povezani sa dotičnim osobama i selom. Da li ste razumeli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Što se tiče sela i gradova, to je označeno slovima, a što se tiče srodstva, samo ćete da nam kažete kakvo je srodstvo, brat, sestra i tako dalje. Što se tiče nekog od vaših konkretnih rođaka ili veze sa nekim ljudima, kazaćete VG-104. Da li ste razumeli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Odnosno VG-64, za zapisnik

SUDIJA HANT: Oprosite, gospodine Osogo, ja sam malo izgubljen, ako želi da govori o osobi koja je na neki način sa njim u rodu, da li će je označiti tako što će da kaže kakvo je srodstvo ili će to da uradi pseudonimom ili imenom? Očigledno neće da spomene ime.

TUŽILAC OSOGO: Upravo tako, časni Sude. Tiče se samo jednog konkretnog rođaka.

SUDIJA HANT: Da li će je zvati pesudonimom VG-64 ili će da kaže u kom je srodstvu?

TUŽILAC OSOGO: Kazaće u kakvom su srodstvu. Mi smo ovde pokazali srodstvo, ali smo mu isto tako kazali da dotičnu osobu oslovljava pseudonimom, kada o njoj bude govorio.

SUDIJA HANT: Verovatno je sada prekasno, ali ja bih predložio da bude obrnuto, da se prvo spomene srodstvo, a onda pseudonim, ali tako da bude sve u skladu jedno sa drugim. Najvažnije je da svedok razume šta treba da se uradi, dakle, u drugom redu će dotičnu osobu da oslovljava pseudonimom VG-64, a neće da govorи u kakvom je srodstvu sa njim.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da, upravo tako, časni Sude. Gospodine VG-59, vi ste došli pred ovaj Sud da biste svedočili o stvarima koje ste preživeli. Godine 1989. godine jeste li bili pripadnik rezervne policije koje se na vašem papiru označava kao regija "P"?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Čime se bavila ta jedinica policije?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bavila se obučavanjem oko naoružanja. Mjesečno je jednom se okupljala.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je ta jedinica kasnije bila mobilisana?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: 24. septembra 1991. godine je aktivno radila.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste služili vojni rok 1976. godine?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: 11. novembra 1976. godine sam otis'o, a 18. januara 1978. godine vratio.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Za vreme vojnog roka, da li ste naučili da rukujete oružjem, da li ste naučili da razlikujete razne vrste oružja?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Koje su godine vojnici Užičkog korpusa JNA ušli u vaše selo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Užički korpus je ušao krajem mjeseca aprila, a napustio je Višegrad 19. maja 1992. godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Nakon odlaka Užičkog korpusa, da li je bilo problema u vašem selu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Posle odlaska Užičkog korpusa, nastali su problemi u mom selu.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kakvih problema je bilo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Pojavila se jedna grupa Srba, takozvani "Bijeli Orlovi". Tako su se nama predstavili. Jednoga dana, bilo je popodne, došla je jedna grupa Bijeli' Orlova i stanovnike A-1, sve su okupili u kuću VG-64.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Ova grupa Belih Orlova, koliko je ljudi u njoj bilo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja sam ih primetio oko 10.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste primetili nekoga ko je mogao da bude vođa grupe?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Odmah nisam primjetio, ali sam primjetio dotičnog Mitra Vasiljevića koji je stajao na vratima kuće. Nosio je crvenu traku na lijevom ramenu, naoružan je bio automatskim oružjem.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da se vratimo na tačan datum. Da li možete da nam kažete kog meseca je to bilo, godine i eventualno datuma?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Pa tu se tačno ne mogu sjetiti, ali to je bilo posle odlaska Užičkog korpusa, znači, krajem maja 1992. godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Vi ste primetili da je bio tamo prisutan Mitar Vasiljević, u toj grupi. Da li je tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Šta je on radio u toj grupi? Šta je on tačno radio kada su oni došli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: On je bio u ulozi stražara da mi ne bi izašli, neko, iz kuće, a ostali su odveli ... Pljačkali po kućama.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kako je bio obučen?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Imao je crne pantalone na sebi i neku je im'o crnu jaknu.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je on, takođe, nosio onu crvenu traku koju ste malo čas spomenuli.

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Na levom ramenu.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je bio naoružan?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Automatskim oružijem.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste mogli da vidite o kakvom se oružju radilo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Automatska puška.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Recite kako ste mogli da budete sigurni u vrstu oružja?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Zato što mi je to oružje dosta poznato.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je Mitar Vasiljević sa vama razgovarao ili možda sa nekim drugim?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Sa mnom je razgovar'o, ali je razgovarao i sa mojim bratom. Pitao ga je da li se neko skriva na tavanu kuće. On mu je rekao da će on prvi da pode na tavan, a Mitar za njim da proveri da nema niko. Mitar je poverov'o da nema niko na tavanu.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je razgovarao sa vašim starijim bratom ili nekim drugim od vaše braće?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Starijim bratom.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li su ipak otišli da provere da li je neko sakriven na tavanu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisu, Mitar je povjerovao da nema niko.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je bio agresivan?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Šta ste vi pomislili kada ste ga videli naoružanog automatskom puškom?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Pa meni je rekao da traže nekoga Avdu koji je ubio jednu Srpskinju i dvoje dece i da pretresaju kuće da ga uhapse. To sam i povjerovao.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste vi poznnavali Mitra Vasiljevića pre tog susreta?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Pod kojim okolnostima ste ga upoznali?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Išli smo zajedno u školu. Išao je sa mojim bratom u školu. Oni su bili osmi razred, a ja sam bio sedmi. Poznavao sam ga kao konobara. Često puta sam sjedio u njegovom lokalnu gdje je radio i služio me iks puta.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Koliko dugo vremena ste išli u istu školu zajedno.

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Četri godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Gde je bila škola?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: "B".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste bili u dobrom, prijateljskim odnosima?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Možete li mi pojasniti pitanje? Susjedskim ili do kad smo išli u školu?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Dok ste išli u istu školu i kakvi su bili vaši odnosi izvan škole?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bili su veoma dobri.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Rekli ste da je bio konobar?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: U kojem je restoranu radio?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: On je radio u ugostiteljskom preduzeću "Panos" koje je imalo više svojih objekata. Radio je u hotelu, u restoranu "Panos" u kafani "Mezalin" zvanoj "Čadža", gdje sam tu najviše kod njega sjedio, jer je u blizini radila VG-64.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste vi redovno odlazili u mesto gde je on radio?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Kada sam bio, kad nisam bio na putu, uvjek sam bio kod njega, čekajući da završi radno vrijeme VG-64.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste se viđali sa njim isključivo u tom restoranu ili ste se vidali i na nekim drugim mestima?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Često smo se sretali na ulici. On je uvjek išao pješke na poso, a prolazio je pored mog preduzeća koje je bilo tu, pored same ulice. Idući na posao smo se sretali.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je on i dalje radio na istom mjestu ili je premešten u drugi restoran?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Radio je jedno pola godine u kafani "Čadža", a onda je premješten negdje, ne znam u koji lokal.

SUDIJA HANT: 11.00 je sati. Napravićemo pauzu i nastavićemo u 11.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite. Gospodine Osogo, izvolite.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Gospodine VG-59, sada ćemo da nastavimo sa ispitivanjem. Razgovarali smo o vašem odnosu sa gospodinom Vasiljevićem i vi ste nam dali neke informacije o njemu. Dali ste nam do znanja da ste ga poznavali i ranije. Sada bih se htio da se vratim na onaj prvi incident. Možete li da nam objasnite u čijoj kući ste vi bili i koliko ljudi se nalazilo u toj kući kada se pojavila grupa Belih orlova?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bili smo u kući moga oca. Bilo nas zatvoreno od 25 do 30 ljudi, uključujući tu i žene i djecu, starije i mlađe osobe.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste bili izloženi nekakvom zlostavljanju ili nekom vidu nasilja?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja i svi oni koji su bili u kući, nismo bili zlostavljeni, ni od koga.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kada je ta grupa otišla iz vašeg sela, da li ste uočili da je nestalo nešto vaše imovine?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da. Kada sam došao kući našao sam VG-64 kako plače. Pitao sam šta je. Rekla je: "Našli su nam novac i odnjeli".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li su i ostale osobe koje su bile sa vama, da li su i one primetile isto?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jesu. Mnogi su mi rekli da im je nestalo novca i nakita, a koliko, ne znam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Sledećeg dana nakon tog prvog incidenta. Da li se pojavila druga grupa?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nakon dva dana, došla je ista grupa na čelu sa Milanom Lukićem, koji su nam u prvom incidentu obećavali da se vratimo svakodnevnim poslovima i ako primjetimo neke nepoznate osobe da prijavimo njihovim patrolama. U drugom incidentu oni su došli, Milan i njegovi ljudi, došli su u popodnevnim satima, kada su ljudi čuvali stoku u pašnjacima. Tadu su odveli devet mojih komšija, što sa polja, što iz kuća, što su izveli i da nas za te moje komšije nema ni glasa ni traga.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je gospodin Mitar Vasiljević bio pripadnik te grupe koja vas je došla tom drugom prilikom?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja Mitra u drugom incidentu nisam vidio, a prepostavljam da je bio jer je bio pripadnik te grupe.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li biste mogli da nam kažete imena devetorice ljudi koji su bili odvedeni?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Mogu reći, imenom i prezimenom, ako Sud dozvoli?

SUDIJA HANT: Da li su to zaštićeni svedoci?

TUŽILAC OSOGO: Ne, časni Sude, koliko ja znam.

SUDIJA HANT: U redu, onda, gospodine, možete da kažete njihova imena i prezimena, ako ih se sećate.

SVEDOK VG-59: Vatreš Adil i njegov zet Hodžić Muhamed, Vila Uzeir i njegov sin Vila Suljo, Vila Mustafa i njegov sin Vila Nermin, Murtić Kasim, Šehić Rasim i njegov sin Šehić Enver, zvani Kender.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Nakon što su odveli tu devetoricu muškaraca, u kom pravcu je ta grupa otišla?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ta grupa, otišla je u pravcu "B".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste tom prilikom primetili da je nestalo nešto od vaše imovine?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste vi i vaš brat bili primorani da krenete u određenom pravcu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da, jesmo. Ali to je bilo u trećem incidentu kada su nas cijelo lokalno stanovništvo, A-1, A-2, A-3 skupili u kuću moga komšije ... Ako je potrebno, mogu kazati njegovo ime i prezime? Jedan od pripadnika Bijelih orlova stavio je jednu maramu na pod i naredio da sve pare iz đepova i nakit stavimo na tu maramu. Ja sam držao moju kćeku i skinuo joj naušnice i stavio na tu maramu. Poslije jednog, nakon desetak minuta ušao je na vrata prosječne visine čovjek, tanka lica, izrazito jakih crnih brkova, pod nadimkom "Crnogorac". Naredio je meni i mom bratu da pođemo sa njim.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kuda ste otišli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Krenuli smo u pravcu "Viline vlas".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Šta je "Vilina vlas"? Da li je to privatna kuća?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Hotel "Vilina vlas".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Šta se tamo dogodilo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Kada smo došli na recepciju hotela, vidjio sam jednu veliku zastavu, crnu, a na njoj je bila mrtvačka glava na kojoj je pisalo "S vjerom u Boga, za kralja i otačbinu." Naterao nas da tri puta poljubimo tu zastavu i da se tri puta prekrstimo. Potom su nas odveli u prizemlje hotela. Prošli smo kroz neki hodnik i zatvorili su nas u jednu prostoriju, od prilike devet do 10 kvadrata površine u kojoj nije bilo ni prozora, tako da je bilo vrlo otežano disanje. U toj prostoriji sam vidjio četvoricu mojih komšija iz susjednog sela koji su bili vezani žicom rukama na leđima.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Gospodine VG-59, ta zastava, kakva je to zastava bila? Koje zemlje ili koje nacionalnosti? Možete li da nam kažete šta je na toj zastavi bilo kada ste ušli u hotel?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja nisam nigdje u svjetu vidjio takvu zastavu, a prepostavljam da je to bila četnička zastava sa mrtvačkom glavom, da bi se stanovništvo uplašilo.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste već čuli ili videli te reči koje su bile napisane na zastavi?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Oko glave, mrtvačke glave, to je napisano.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li znate kako su tačno glasile reči?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Znam tačno kako je pisalo, a šta za njih znači, to ne znam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je pisalo "Sa verom u Boga, za kralja i otadžbinu"?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Sada da se vratimo na ove četiri osobe koje ste tamo zatekli u hotelu "Vilina vlas" koje ste poznavali, u sobi bez prozora. Da li možete da nam kažete njihova imena?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Mogu. Murtić Bajro, Murtić Ibrahim, Bajrin sin, Menzilović Ismet, Menzilović Mehmet.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Šta se dogodilo posle toga u toj prostoriji u kojoj ste bili zatvoreni?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: U toj prostoriji, bili smo tu zatvoreni. Cjelu noć niko nam nije dolazio na vrata. Ta prostorija je bila toliko mala za pet ljudi, u stvari, za šest ljudi, tako da smo presjedeli cjelu noć. Izjutra, kada su se vrata otvorila, primjetio sam da je već svanulo. Došla su dvojica vojnika, jedan je imao, imali su na glavi šajkače, kape. Jedan je plav, imao je veliku plavu bradu. Pcovao nam je tursku majku, mada mi nismo Turci. Pitao je da je Murat, za koga smo glasali. Mi smo glasali da ne znamo gdje je Murat. Oni su nam rekli: "Nećete ništa da govorite, sad ćete da progovorite na žaru" i otišli su.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Ko je Murat za koga ste glasali?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam ja glasao za Murata. Murat je čovek koji je, ako se sjećeta afere oko hidrocentrale na Drini, htio navodno da digne u zrak.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Reci te nam koje nacionalnosti je on bio?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Musliman.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Pošto ste proveli noć u hotelu "Vilina vlas", da li su vas sledećeg dana u vašoj sobi posetili neki ljudi? Da li vas je posetio neko drugi osim one dvojice vojnika koji su vas dan pre posetili?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da. Posetio nas je Sredoje Lukić i Niko Vujčić koje sam ja poznavao vrlo dobro. Bili su policajci u Višegradu. Pitali su me ko me doveo i zašto me doveo. Ja sam samo rekao ne znam iz tog razloga što je Milan Lukić bliski rođak Sredoja Lukića. Pitali su nas da li smo doručkovali. Mi smo rekli da nismo i oni su otišli.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li su se vratili kasnije?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jesu, vratili su se oko podneva i mene su odveli u jednu kancelariju na spratu da me ispituju ko je u selu, a imao oružje. Ja sam im rekao ko je imao oružje. Pitali su me ko je pucao na njihovu patrolu prije par dana. Ja sam rekao da ne znam, jer nije mogao niko pucati, jer je vojska pokupila i razoružala svo lokalno stanovništvo.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste proveli još neko vreme u hotelu "Vilina vlas" ili ste bili pušteni?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Posle tog razgovora, ponovo su me vratili u prostoriju u kojoj smo bili zatvoreni, ali su mi prije toga rekli da će me pusti, a ja sam im rekao da mi je i brat dole zatvoren. Rekli su mi da će pustiti i mene i brata. Poslije neko vrijeme, otprilike dva sata, ponovo je došao Sredoje Lukić i Niko Vujčić i rekli su mi, meni i bratu, da izademo i kroz hodnik, kroz jedan sporedni izlaz niz stepenice sjednemo u bjeli "Folkswagen" (Volkswagen), čiji je prethodni vlasnik bio Himzo Demir, direktor srednjoškolskog centra. Oni su nas, moram priznati, ponovo vratili kući. Kada smo došli kući, popili smo kafu i rekli su nam: "Nemojte dozvoliti da vas ponovo uhapse, jer možda nećemo biti u prilici da vam pomognemo".

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kuda ste otišli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja sam bio još dva dana kući i moj brat. Nakon dva dana smo noći oko 22.30 preplivali Drinu sa šlaufima, na lijevu obalu Drine gdje je bilo bezbedno.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li vam je Tužilaštvo pokazalo fotografije koje vam je omogućilo da identifikujete osobe koje se na njima nalaze?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam razumeo dovoljno pitanje. Kako mislite kada smo razgovarali u sudnici ili na drugom mjestu?

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kada je vama došao istražitelj iz Tužilaštva, da li vam je pokazo fotografije na kojima ste nekog prepoznali?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Sada ču da vam pokažem da vidite i potverdite fotografije. Da li su to iste koje su vam tada pokazane?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jeste, iste fotografije.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Koju ste prepoznali? Ovu koju pokazujete? Možda bi bilo dobro da to i Sud vidi?

SUDIJA HANT: Da li se na tome nalazi potpis koji bi možda identifikovao svedoka?

SVEDOK VG-59: Ja sam potpisao.

TUŽILAC OSOGO: Da, časni Sude, ali na poleđini. Ima potpis na poleđini, časni Sude, a dokument koji imate je dokazni predmet 55-VG-59, koji je već uvršten u spis.

SUDIJA HANT: Da li? Ne kako se ja sećam.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Možete li Sudu da pokažete osobu koju ste identifikovali? Ko je to?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Mitar Vasiljević.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li je on u ovoj prostoriji danas?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Gde?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Zadnji je tamo. Bijelu košulju ima, vidi mu se kragna samo.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala.

SUDIJA HANT: Hoćete li vi da priložite taj dokument? On nije u spisu.

TUŽILAC OSOGO: Oprostite, časni Sude, to je dokument 55-VG-13, umesto 59, kako sam malopre rekao. Dakle, radi se o dokumentu 55-VG-13.

SUDIJA HANT: U redu, taj dokument jeste usvojen.

TUŽILAC OSOGO: Hvala vam, časni Sude. Mi više nemamo pitanja za ovoga svedoka.

SUDIJA HANT: Hvala. Gospodine Domazet, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine, kada ste opisali kako ste i vi sami rekli, prvi događaj, to je krajem maja kada je po prvi put došla grupa u vaše selo i kada ste, između ostalih, videli Mitra Vasiljevića. Je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malo je nejasno bilo, vaš odgovor na pitanje ko je po vama predvodio tu grupu. Da li je to bio Milan Lukić?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da, dok je Mitar stajao na vratima u ulozi stražara. Nakon izvesnog vremena pojavio se Milan Lukić sa crnim šeširom na glavi, bio je naoružan puškomitriljezom M-52 i rekao nam da slobodno možemo da se vratimo svakodnevnim aktivnostima. Jedan od komšija pitao je da li smije da čuvamo stoku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas, ja vas molim da odgovarate direktno na moja pitanja, jer čini mi se ovo šta sada govorite je nešto što je bilo kasnije, kada se celo selo okupilo, zar ne?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ne. To je bilo u prvom slučaju, u prvom incidentu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, u prvom incidentu, ali, dozvolite ... Prvo ste imali razgovor u kući, tada nije bilo celo selo okupljeno, bili su članovi vaše porodice, bio je Milan Lukić, a Mitar Vasiljević na vratima. Jesam li u pravu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Tek kasnije, na traženje Milana Lukića neko od vaših otioš je da pozove ostale meštane i oni su se okupili u toj kući, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja ne znam ko je otiošao, mene su direktno iz moje kuće, mene i suprugu i djecu doveli u kuću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi došli pre ovih ostalih meštana u kuću?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste vi došli, koga ste zatekli u kući? Ko je bio u toj prostoriji?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Moj otac, moj brat, moja snaha, od brata mi djeca, moja mačeha.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dozvolite, bio je Milan Lukić i Mitar Vasiljević na vratima, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Prvo je Mitar Vasiljević na vratima bio, a poslije par minuta, desetak minuta došao je Milan Lukić.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi videli njihov dolazak u selo kolima?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su Milan Lukić i Mitar Vasiljević bili u istim kolima?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam primjetio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste primetili gde su se zaustavili, ko je izašao i ko se kuda uputio?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja sam pošao u kuću moga oca, kola su bila parkirana ispod kuće moga oca, na putu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koja kola, izvinite?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bila je "BMV" (BMW), "Zastava 101" i "Zastava 128".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ta tri vozila ste videli parkirana, ali su već bila prazna ili su u njima bilo ljudi?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Prazna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Uputili ste se u kuću vašeg oca i kažete da je na vratima bio Mitar Vasiljević, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, ako sam vas dobro razumeo, u kući još nije bio Milan Lukić, po vama?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li ga videli pre toga, odnosno jeste li videli gde je bio ukoliko nije bio u kući?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam ga vidjeo gde je bio, dok nije došao u kuću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je moguće da je pretraživao tu kuću u kojoj se nalazio, za to vreme?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Prepostavljam da jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je Milan Lukić rekao da traže nekog Avdu koji je navodno ubio neku Srpskinju?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije. Rekao je Mitar Vasiljević

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste u vezi ovog događaja već davali izjave istražitelju pre ovoga je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste u nekoj od tih ranijih izjava ikada pomenuli tog Avdu i da vas je bilo ko ili Mitar rekao da je to razlog dolaska u vaše selo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi tvrdite da u vašoj izjavi istražiteljima stoji da je Mitar Vasiljević rekao da traže nekog Avdu koji je ubio neku Srpskinju, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je Milan Lukić govorio tom prilikom dok ste vi bili tu, pre nego što su došli ostali meštani?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Milan Lukić nije ni došao dok nisu došli ostali mještani.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste i ovo ovako izjavili u vašoj ranijoj izjavi istražitelju?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada se rekli da je Mitar Vasiljević stražario, da li ste to zaključili iz toga što se on nalazi na vratima, odnosno na ulazu u kuću ili vam je on to rekao da je stražar?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije rekao da je stražar, ali ako je stajao na vratima naoružan samo more biti u ulozi stražara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, dakle, zaključili ste da je stražar zbog toga što je sve vreme stajao na ulazu u kuću?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jeste tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada su se kasnije okupili ostali meštani, spominjali ste broj 25 do 30. Je li tada Milan Lukić nešto govorio i ako jeste šta?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Tada je došao, rekao nam je da radiomo, da se vratimo svakodnevnim poslovima, da će biti gladi. Kao što sam spomenuo, jedan od

komšija je pitao da li smijemo čuvati stoku normalno. On je reko da smijemo i ako primjetimo neke nepoznate osobe, da prijavimo njegovim patrolama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, takođe, da je te večeri po odlasku ove grupe, da ste vi lično, a i ostali koji su stanovali u drugim kućama, rekli da su bili pokrađeni, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je Mitar Vasiljević u tome učestvovao i mogao učestvovati?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije jer je cijelo vrijeme bio na vratima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o drugom incidentu, govorili ste o tome da je to bilo dva dana kasnije i opet sa Milanom Lukićem. Da li je neki incident bio odmah sutra dan?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su dolazila trojica vojnika nekim plavim "Mercedesom" (Mercedes).

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da, jesu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li da opišete taj incident koji malopre niste opisali?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Došao je, došla su trojica sa plavim "Mercedesom". Jedan je bio stariji, možda nekih 50 godina, a dvojica su bila dosta mlađi. Jedan od njih mi je uz'o moj auto, "Zastavu 128" i naredio mi da podem sa njim do opštine da mu dam punomoć da može koristiti auto van Bosne. Od tada nikada nisam više video svoj auto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, to je, dakle, bio incident odmah sutra dan posle prvog dolaska grupe Milana Lukića u vaše selo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Taj prvi incident, dolazak grupe Milana Lukića, je li to bio prvi put da vidite takvu grupu koja se predstavljala Belim orlovima u vašem selu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li zbog toga što ste te večeri sa tom grupom videli i Mitra Vasiljević prepostavljate da je i on bio član te grupe kada ste govorilio o drugom incidentu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Dakle, iako u drugom incidentu kada je odvedeno ovih devetoro lica koje ste naveli, iako niste videli Mitra Vasiljevića, vaša pretpostavka je da je i on kao član te grupe od prethodnog dana, odnosno dva dana pre toga, mogao da bude u toj grupi, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: To su moje pretpostavke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste pomenuli onaj deo razgovora, kada ste čuli Mitar Vasiljević da pita da li ima nekog na tavanu i odgovor da nema nikoga, da li je tada i Milan Lukić bio prisutan?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je tada bio prisutan? Da li sva ona lica koja ste malo pre naveli, sem Milana Lukića?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Pojasnite mi malo?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate ko je tada bio prisutan, od drugih lica, članova vaše porodice. Da li su to sva ona lica koja ste pomenuli malo pre koja su bila prisutna u toj kući?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bili smo ja i oni malo pre što sam nabroj'o.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada ste rekli da je Mitar Vasiljević poverovao u to, kako je to, je li to rečeno tako ili je nešto durgo, šta je rekao na to da nema nikog na tavanu?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Rek'o je da vjeruje da nema niko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je govorio da uopšte nema i vama veruje sobzirom da vas je poznavao?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije nam ništa govorio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste malo pre na pitanje tužioca da je njegovo ponašanje bilo tako, da nije bio agresivan, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, inače, nekome nešto naređivao, ili zabranjivalo ili bilo šta čime bi se, za to vreme, slično?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nije ništa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako možete da se izjasnite kakav je vaš utisak bio na uverenje da je verovao vama i da li je bilo nekih problema, da je bilo kome drugačije govorio?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Moje mišljenje da je on vjerovao nama. Da li je ikome, nije. U prostoriji koji su bili, nikome nije ništa rekao i svi su mu povjerovali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pitao vas nešto u vezi, da ga nazavome tako, trećeg incidenta, jer tako ste i vi, otprilike, govorili, a to je, tada kada ste vi i vaš brat bili uhapšeni i odvedeni. Ko je u tome ušestvovao sem ovog lica kojeg ste opisali i označili nadimkom "Crnogorac"?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Bio je Milan Lukić, Radoš Lukić, koje poznajem i ovaj Crnogorac i jedan mladić od jedno 22, 23 godine, koji je naredio da stavimo onu maramu, da stavimo nakit i novac na tu maramu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ova lica su vas odvela u hotel "Vilina vlas" je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Crnogorac nas je izveo iz kuće, a Milan Lukić i Radoš su sjedeli u autu. Radoš je vozio, a nas dvojica smo bili pozadi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li od lica kojeg ste videli kasnije u "Vilinoj vlasti", nekoga poznajete ili ste prepoznali?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da li mislite na osoblje ili na zatvorenike?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne na zatvorenike, jer ste njih i opisali i čak rekli njihova imena, već uopšte na osoblje ili bilo koga koga ste tamo primetili?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ne, nikoga nisam primjetio. Niko nije ni bio na recepciji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mislio sam na bilo koga, na nekog od stražara ili bilo koga. Koga ste videli za ta dva dana koliko ste tamo proveli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam mogao ni vidjeti kada sam bio zatvoren.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Ja ne bih imao drugih pitanja, ali bih molio saglasnost tužioca, ovo šta svedok tvrdi da je u svom saslušanju kod istražitelja rekao da je Mitar Vasiljević rekao da traže nekog Avdu koji je ubio neku Srpskinju, jer to zaista ne postoji u tom saslušanju ... Nema ni pomena ni o Avdi ni o ubistvu Srpskinje, jedino šta je reko za Mitra je da je pitao da li je neko na tavanu. Ukoliko ta saglasnost postoji, da ne bi tu izjavu uvodili kao dokaz.

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo?

TUŽILA OSOGO: Da li Odbrana misli na izjavu od 13. maja 2000. godine?

SUDIJA HANT: Da li ima više od jedne?

TUŽILAC OSOGO: Samo da vidimo, da budemo sigurni u vezi sa dokumentom.

ADVOKAT DOMAZET: Da, gospodine Osogo, ja mislim na izjavu od 13. maja 2000. godine. Ja nemam nijednu drugu.

TUŽILAC OSOGO: Ni mi nemamo drugu, samo smo hteli da budemo sigurni u vezi sa datumom. Časni Sude, ovde su suprotstavljena dva pravna sistema. Ja dozalim i kontinentalnog. Svedok nikako nije vezan izjavom koja je uzeta i to u smislu da može da se seti nekih detalja. Naravno na, na Sudu je da oceni sve to.

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo, mogu li da vas prekinem. Ne radi se da je neko nečim vezan. Dogodiće se sledeće: nama gospodin Domazet kaže da je to možda nešto šta je svedok izmislio. Da li mi možemo to da prihvatimo ili ne, to je druga stvar. Pitanje je relevantno za težinu koja će da se da tom delu njegovog svedočenja. Da li je to on rekao ili nije istražitelju? Mogu da postoje bilo kakvi razlozi zašto on to nije rekao i zašto je to sada rekao prvi put, a vi možete u dodatnom ispitivanju to da ga pitate. Ovo je sistem za koji smatramo da mnogo bolje funkcioniše nego da se u spis uvede ogroman broj izjava. Da li vi prihvivate da to ne piše u njegovoj izjavi od 13. maja 2000. godine?

TUŽILAC OSOGO: Da.

SUDIJA HANT: Da li želite da ga pitate nešto u dodatnom ispitivanju u vezi sa tim?

TUŽILAC OSOGO: Ne, časni Sude. Mi nismo nismo postavili neka pitanje o tom aspektu, jer nama nije bio važan. Radilo se o dobijanju određenih informacija koje se tiču zlostavljanja i progona.

SUDIJA HANT: Ne tražim od vas da mi objasnite ono šta sam rekao. Vi možete da postavite svedoku pitanje zašto to nje rekao istražitelju, a to je nešto šta nije bilo postavljeno svedoku od strane Odbane. Ne želim da vi svedočite zašto mu to nije postavljeno.

TUŽILAC OSOGO: Razumem, časni Sude. Mi se slažemo sa gospodinom Domazetom.

SUDIJA HANT: Da li imate da postavite svedoku neko pitanje u dodatnom ispitivanju?

TUŽILAC OSOGO: Da, časni Sude, samo dva.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC OSOGO

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Gospodine VG-59, kada je Mitar Vasiljević stajao naoružan na vratima, da li ste vi i svi drugi, da li je postojala sloboda da se krećete kuda ste želeli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ne, nismo smjeli izlaziti iz kuće. Morali smo da sedimo.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Morali ste da sedite, zato što vam je on branio da izađete. U redu, vi ste, takođe, rekli u vezi sa drugim incidentom kada se ta grupa vratila sa Milanom Lukićem na čelu, vi niste primetili prisustvo Mitra Vasiljevića, zar ne?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Međutim, on je mogao da bude u toj grupi?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Prepostavljam da jeste.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: U vezi sa trećim incidentom, kada su vas odveli u hotel "Vilina vlas", tamo ga niste videli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Spomenili ste ga samo kada ste ga konkretno videli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ja sam ga samo video u prvom incidentu, a prepostavljam da je i u drugom incidentu bio, jer je on pripadao toj grupi Orlova.

TUŽILAC OSOGO: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala vam, a sada sudija Taja (Taya) želi da postavi nekoliko pitanja.

SUDIJA TAJA: Gospodine VG-59, da li se sećate otpirlike kada se taj incident dogodio, koji je to bio datum i mesec? Govorimo o trećem incidentu?

SVEDOK VG-59: Treći incident mogao se odigrati početkom juna mjeseca. Tačnog datuma se nemogu sjetiti. Pretpostavljam 4. ili 5. juni je mogao da bude.

SUDIJA TAJA: U vreme kada se odigrao taj treći incident, da li ste pretpostavljali da je u njega bio uključen i Mitar Vasiljević? Ako mislite da nije, koji bi to mogao da bude razlog da on bude prisutan kod drugog, a da nije bio prisutan kod trećeg? Šta bi bio razlog?

SVEDOK VG-59: Ja pretpostavljam da je bio i u trećem incidentu, sa vjerom da ga ja nisam video, a kada su mene i brata izveli već je bio mrak.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li vi imate još kakvo pitanje koje proizilazi iz pitanja koje je postavila sudija Taja?

ADVOKAT DOMAZET: Pa, imao bih, časni Sude, u vezi toga pa i u vezi, ako mogu, onoga šta je gospodine Osogo u ponovnom ispitivanju pomenuo, a to je sledeće ...

SUDIJA HUNT: Samo trenutak, samo trenutak. Dodatno ispitivanje je nešto drugo, ako možete da postavljate pitanja na osnovu onoga šta je pitala sudija Taja, to prvo postavite?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Što se tiče trećeg incidenta, jasno ste rekli koja su lica učestvovala i bila sa vama u kolima, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste takođe da u "Vilinoj vlasti" niste videli ni jednog poznatog, vama poznatog čoveka, je li tako?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako onda mogu da tumačim vaš sadašnji odgovor da možda pretpostavljate da je i u trećem incidentu bio Mitar Vasiljević? Da li opet zbog onoga šta je bilo prvom prilikom, smatraste da je zbog toga on bio pripadnik te grupe ili postoji neki drugi razlog?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Zbog toga što je u prvom incidentu bio pripadnik tih Orlova, zajedno sa Milanom Lukićem, zato pretpostavljam da bi mogao biti i u trećem incidentu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Iako ga uopšte niste videli?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Nisam ga video.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Ako je moguće ...

SUDIJA HANT: Sada, gospodine Domazet, ako mogu da predložim, vi ste ionako postavili ista pitanja koja ste imali namjeru da postavite, koja su bila pokrenuta u dodatnom ispitivanju. Imate li još koje takvo pitanje? Njegovo svedočenje je bilo jasno. On ga je video samo u prvom incidentu i on je zaključio da je on bio tamo prisutan u drugom i trećem slučaju zato što je zaključio da je on pripadnik Belih orlova. To može da se osporava ili ne, ali on je tako rekao i to tri puta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vaša Visosti, pitao bih u vezi ovoga šta je gospodin Osogo pitao i objašnjenje koje je sada dao se donekle razlikuje od onog šta je odgovorio na moje pitanje, a to je: na moje pitanje da li je Mitar Vasiljević bilo kakvu naredbu davao ili bilo koga sprečavao ili bilo šta slično rekao, svedok je odgovorio da nije, da bi sada na direktno pitanje gospodina Osoga rekao da niko nije mogao da izade, jer je navodno tako bilo naređeno.

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Ako je bio na vratima kao u ulozi stražara, normalno da se nismo mogli kretati i izaći iz kuće.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Dakle, zbog toga što se nalazio na vratima naoružan, vi ste pretpostavili da niko ne sme da izlazi, ali takvo naređenje niste od njega čuli, ako sam dobro razumeo?

SVEDOK VG-59 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala.

SUDIJA HANT: Mislim, gospodine Domazet, u izjavi koja je dobijena tokom dodatnog ispitivanja, a na koju se vi pozivate, tamo kaže "da nam je rekao da sednemo", mislim da možemo da kažemo da imamo konačnu verziju onoga šta je svedok rekao. Ja mislim da to ne mora dodatno da se osporava. Hvala vam, gospodine, što ste došli da svedočite i sada ste slobodni i možete da idete.

SVEDOK VG-59: Hvala i vama.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, dok čekamo sledećeg svedoka, mogu li da vam postavim jedno pitanje u vezi sa svedočenjem gospodina Polja. Pretpostavljam da ćemo tokom suđenja zaključiti odakle su dolazila ta tela, sa tim da je reka tekla od

Višegrada. Da li postoji neko mesto između Višegrada i mesta gde je on živeo, odakle su ta tela mogla da dođu?

TUŽILAC GRUM: Sledeće nedelje ćemo da imamo svedoka koji će moći detaljnije o tome da govori. Ja bih htio da kažem da je brana kod Višegrada ... Ona se nalazi prema jugu. Višegrda je između brane i samog Slapa.

SUDIJA HANT: U redu. Mi nemamo nikakav drugi način, osim ako se ne radi o materijalu koji je mogao da uzme sa tela, da se identifikuju kao žrtve iz Višegrada.

TUŽILAC GRUM: Imaćemo svedoka iduće nedelje o identifikaciji tih tela.

SUDIJA HANT: U redu, ko je sledeći svedok?

TUŽILAC GRUM: Pre nego što pozovemo sledećeg svedoka, htio bih da se vratim na pitanje eksperata. Mi smo razgovarali sa gospodinom Domazetom i htio bih da vas obavestim o tome. Što se tiče svedočenja gospodina Džona Klarka, gospodin Domazet se složio da odustane od svog prava da izveštaj čeka 21 dan. Moćićemo da ga ispitujemo u sledeći utorak. Gospođa Tabo koja je trebala da svedoči danas popodne, gospodin Domazet se saglasio da je pozovemo sutra. Veštak za koga bi gospodin Domazet htio pun 21 dan je doktor de Grave, čije svedočenje je trabalo da se održi sutra. Ja ћu da razgovaram sa doktorom de Graveom i da pronadem sledeći termin kada bi on mogao da svedoči.

SUDIJA HANT: Čeka nas peta verzija ovonedeljenog rasporeda.

TUŽILAC GRUM: Da, na žalost.

SUDIJA HANT: Najnoviji raspored koji imam, u njemu se ne spominje gospođa Tabo, ukoliko ona nema pseudonim, u šta sumnjam.

TUŽILAC GRUM: Raspored na koji bih Sudu skrenuo pažnju je onaj koji smo Sudu u ponedeljak, gde imamo predviđen ceo tok suđenja.

SUDIJA HANT: Ja sam mislio da je najnoviji ovaj koji sad imam u ruci. Tu imamo po danu šta će da se događa.

TUŽILAC GRUM: Znate da imamo problema sa dovođenjem svedoka, tako da ovi rasporedi svaki čas moraju da se menjaju. Onaj na kome se predvideo ceo tok suđenja, taj je najtačniji. Ali i tu će da dođe do nekih biti nekih promena zbog ovog današnjeg dana.

SUDIJA HANT: Mi bismo hteli da znamo plan za celu nedelju. Ne mora da bude detaljan kao što ste sada napravili, ali bi nam stvarno koristilo da imamo pseudonime i slično. U redu. Dakle, imate li dovoljno svedoka za danas?

TUŽILAC GRUM: Još imamo dva svedoka za danas. Hteo sam da se posavetujem sa Sudom zbog gospodina Tokačom koji je trebalo da dođe u četvrtak, a sa kim sam sinoć razgovarao i koji se spremio da dođe danas. Došlo je do nekog problema, ja nisam upoznat o čemu se radi. On neće ovde da bude u četvrtak. Mi ćemo da pokušamo da saznamo o čemu se radi, međutim, rečeno nam je da je bilo nekih problema sa vizom, tako da će Sud o tome da bude obavešten danas popodne i biće mu rečeno kada najranije možemo da ga očekujemo.

SUDIJA HANT: Mogu da vam kažem da mi razumemo vaše probleme što se tiče dovođenja svedoka. Međutim, vi morate da imate nekog svedoka za zamenu, tako da bi dovođenje više svedoka bilo prikladnije kako bismo mogli da napredujemo tokom iduće nedelje. Videćemo kako ćemo dalje da nastavimo.

TUŽILAC GRUM: Mi se trudimo da dovedemo svakog svedoka, što brže. Ono šta stvara kašnjenja su problemi sa vizama.

SUDIJA HANT: Šta predviđate za ostatak nedelje? Videćemo da li možemo doktora de Gravea za četvrtak.

TUŽILAC GRUM: To će da proverim tokom pauze za ručak.

SUDIJA HANT: Morali bismo da znamo o petku što je moguće ranije.

TUŽILAC GRUM: Znaću danas posle ručka sve za ovu nedelju, a i iduću nedelju.

SUDIJA HANT: Imate li sledećeg svedoka?

TUŽILAC GRUM: Da, čeka nas. Međutim, hteo bih da istaknem neke činjenice o kojima postoji dogovor. Tu imam dokazni predmet Tužilaštva 36-1, verzija na engleskom, oko čega postoji slaganje, a dokazni predmet 36-2 je na srpskom i tu imamo potpise optuženog, gospodine Domazeta i moj potpis.

SUDIJA HANT: Možda kada biste nam nešto tu preveli? Naime, kao što sam vam rekao, reč "stipulate", stipulirati, znači nešto drugo imena, a u Americi nešto drugo. U Americi to znači prihvati, priznati.

TUŽILAC GRUM: Ili nešto što je već dogovorena činjica, činjenica sa kojom se drugi slažu.

SUDIJA HANT: Za 3A nije neophodno da se radi o međunarodnoj situaciji?

TUŽILAC GRUM: Ne, časni Sude, ali gospodin Domazet je insistirao na tome i mi smo se sa tim saglasili.

SUDIJA HANT: Primerci koje ja imam nose potpis gospodin Domazeta na engleskoj verziji, a gospodina Domazeta i gospodina Vasiljevića i na srpskoj verziji. Vaš potpis nije ni na jednom.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, to je možda bilo pre nego što sam potpisao. Ono što imam nameru da uvrstim u dokazni materijal ima i moj potpis.

SUDIJA HANT: Onda ćemo ovo da vam vratimo. Ovo su sasvim nova dokumenta koje nam sada dajete.

TUŽILAC GRUM: To je novi dokument koji nosi i moj potpis.

SUDIJA HANT: To je na engleskom ili i na srpskom?

TUŽILAC GRUM: Predajem vam na oba jezika.

SUDIJA HANT: Naime, ako imamo na oba jezika, to su svi dokumenti koji će da nam trebaju. U redu, ovo možete sve da odnesete, a ove koje ima gospodin Grum, to ćete da nam donesete. Imate samo po jednu kopiju od svakog?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu, nema veze. To možemo da kopiramo. To će da bude dokazni predmeti P36-1 i P36-2.

TUŽILAC GRUM: Na srpskom će da bude P36-2.

SUDIJA HANT: Molim da sada uvedemo svedoka.

TUŽILAC GRUM: Tužilaštvo zove VG-77.

SUDIJA HANT: Dokument sa pseudonomom će da nosi oznaku P78 i biće zapečaćen. Gospođo, molimo vas da sada pročitate svečanu izjavu koju vam daje

poslužitelj. Morate da pročitate naglas. Da li ste dobro, gospođo? Možemo li da nastavimo?

SVEDOK VG-77: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Hvala vam, gospođo. Izvolite, sedite. Da li ste spremni da počnemo?

SVEDOK VG-77: Može.

SUDIJA HANT: Izvolite, gospodine Grum.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, molim vas da pogledate u dokument P78 i da ga pročitate. Da li se vaše ime nalazi na njemu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je na dokumentu napisan i vaš datum rođenja?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na dokumentu je napisana i vaša sadašnja adresa?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih da vas zamolim, ako budete govorili o osobama koje su takođe navedene na ovom dokumentu, koristite za njih pseudonim VG-87.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi rođeni u Višegradu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste veći deo svog života proveli u Višegradu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste udati?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li imate dece?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Imam, dvoje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ćemo da razgovaramo o proleću 1992.

godine. Tokom aprila te godine, da li ste u jednom razdoblju napustili Višegrad?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam, u junu, 18. juna, 17., 18., ne znam tačno. Mislim 18.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih da se prisetite jednog ranijeg trenutka.

Da li ste jednom prilikom otišli u selo koje se zove Međeda?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je to bilo?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti da li u aprilu. Aprilu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bilo kada je jako puno ljudi otišlo iz Višegrada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se iz tog sela vratitli u Višegrad?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesmo se vratili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je po povratku vaš suprug bio uhapšen?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nemojte da nam kažete adresu, ali recite u kojoj ste ulici živeli u Višegradi?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je taj deo grada bio uglavnom muslimansko područje?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Pretežno jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste se vratitli u Višegrad, da li ste se vratili u svoju kuću?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se krili u šumi tokom proleća 1992. godine?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste, to je ... Često.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je reč o šumi koja se se nalazila u blizini mesta gde ste vi živeli ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste, Babin Potok.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se kada dogodilo da su vas zlostavljali kada ste prolazili pored Višegradske Banje u tom razdoblju?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste. Kad smo išli, kad sam otišla iz Babina Potoka za selo Dubovo, gdje sam udata, pa kad sam krenula opet za Višegrad, tu su nas matletirali, vikali da nas pobiju, pobiti, natjerati u Drinu. Gonili nas da sjednemo, da ustanemo i onda su nas matletirali sve do moje kuće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste onda otišli do svoje kuće? Da li ste ušli u nju?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam došla do svoje kuće. Jesam ušla u kuću. Došli su za nam tu, pretresli su. Pitali su gdje su mi deca, gdje mi je muž. Našli su mi pare. Uzeli su mi pare iz đepova i otišli su.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u kući tada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Bila sam 15 dana, tu u tome kada sam se vratila sa sela u svoju kuću, mada nisam sve noćala u svojoj kući, bila sam i kod komšija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... da li znate za dve kuće koje su pripadale porodici Memić?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Poznato mi je, znam, jer blizu je moje kuće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se te dve kuće nalaze na samoj ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: To je ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... odozdo sa ulaza, skroz kod moje kuće i dalje gore.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate gde se nalazi škola u ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Znadem, kako ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde se nalaze kuće Memićevih u odnosu na školu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Odozdo na ljevu stranu uz ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Može li da se kaže da su preko puta škole?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Preko puta škole. Da, upravo da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate za kuću koja pripada Ademu Omeragiću?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, kako da ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde se nalazi ta kuća u odnosu na kuću Memićevih?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ona se nalazi s ljeve strane Memića Jusufa i Muje Memića, Jusufovog sina, do potoka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je udaljena kuća Omeragića od potoka?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne znam tačno reći. Tu je uz sami potok, to nije velik potok, to je, onako, kao malo dolina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u proleće 1992. godine, izvesni Lukić razgovarao sa vama ili vašim prijateljem ili prijateljicom?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste mogli Sudu da kažete kada je to bilo?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: To je bilo u junu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da opišete Sudu šta se sećate u vezi sa tom osobom, s tim Lukićem?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Sjećam se kad sam bila kod komšije Ibrahima Memića kuće, došao je Lukić Milan i još ovaj jedan, kako se on zove ne mogu da se sjetim. Tu su nas popisali, mene, tu, Ibrahima Memića, njegovu majku, ženu, snahe, da ne smjemo nigdje lokalne napustiti, jer nam je tu sigurno, da će oni doći po nas da nas izbave na sigurno.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, mislim da bi vaš pomoćnik trebao da ima na umu da vas podseća kada je vreme da se napravi pauza. Ja znam da je to teško da se radi tačno u sekund, ali imamo obaveze prema prevodiocima i stenografima. Znači, prekidamo do 14.30.

(pauza)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, izvolite.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, pre nego što nastavim, ja sam predstavnicima Sekretarijata (Registrar) dao ažurirani raspored, s obzirom na situaciju. Kada vi pogledate kako to izgleda, možemo tada o tome da razgovaramo.

SUDIJA HANT: Možda bi bilo bolje ukoliko je to označeno datumima i pogotovo ako imamo više onih koji se prave iz dana u dan.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, na vrhu imate današnji datum, a zadnji datum je ažuriran,

SUDIJA HANT: Hvala.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, pre pauze ste govorili o događaju u kući vašeg prijatelja i rekli ste da je tamo bio Milan Lukić. Da li se sećate o čemu smo razgovarali?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste nam još jednom rekli šta su vam tačno ti ljudi rekli?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ti su nam ljudi rekli da ne idemo nigde otale dok oni ne dođu do nas, jer nije sigurno da sami vodamo, da će oni doć' po nas da nas, otale, kako da kažem, da nas provedu na sigurno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su obojica tih ljudi samo razgovorala ili samo jedan?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Obojica su razgovarala.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molimo vas opišite čoveka za koga ste nam rekli da je Milan Lukić?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: On je izgled'o u uniformi, uniformi, a ovaj drugi je bio, ne mogu se sjetiti u čemu je ovaj drugi bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uniforma koju je nosio gospodin Lukić, da li je imalo kakve oznake i da li je nešto bilo napisano, a da se vi sećate?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne sjećam se, samo je on bio u uniformi sa ... Uniformi ... Bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Druga osoba koja je razgovarala sa vama, da li je bilo nešto konkretno u njegovom glasu čega se sećate?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Pit'o je ovu jednu, od snaha od ovoga tu, otkud ona tu, je l' ona živi tu? Ona je rekla da je udata tu za toga sina od ovoga što smo bili tu u toj kući i ona kaže da su oni išli skupa u školu. Da su zajedno bili u školi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste shvatili da je on iz Višegrada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam otprilike u koje doba dana je to bilo?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti da li je to bilo popodne, oko podne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nekoliko dana kasnije, da li ste videli grupu ljudi iz sela Koritnik u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Po vašem najboljem sećanju, koliko je dana prošlo od tog prvog incidenta sa Milanom Lukićem do dana kada ste videli ljude iz Koritnika u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Dva dana ne znam da li je prošlo, dva do tri dana, nije više.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam da li sećate koji je dan bio kada ste videli te ljude iz Koritnika?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti koji je dan bio. Ne mogu se sjetiti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde ste vi bili kada ste videli te ljude iz Koritnika?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja sam se nalazila u svojoj kući i nazvala sam komšiju jednoga, svoga i pitala ga da li imam ja sigurnost da ostanem tu u svojoj kući i može li mi pomoći. On mi je reko da ne mogu da idem gde je 50, da ne ostajem sama jer nemam nikak'e sigurnosti tu. I ja sam krenula, u mene đed i nana i još nana i krenuli smo do jedno 100 metara sam išla. Došla sam do kuće Muje Memić, tu srela sam taj narod iz Koritnika, srela sam grupa, ne znam koliko je tačno, ne mogu reći da znam koliko ih je bilo, ne znam, prvo mi je ostala u očima beba ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Izvinjavam se, gospođo.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Grupa iz Koritnika, da li možete da nam kažete iz kog pravca su oni dolazili?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Odozdo uz Pionirsku, sa glavne ulice u Pionirsku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi se moglo reći da oni dolaze iz pravca koji je dalje od grada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Oni dolaze lično iz svoga sela, ja sam to sa njima stala. Oni su mene pitali kuda idem, ja sam rekla idem, k'o kod Drine, kod jednog komšije, dole, u njegovu kuću. "Pa kako", kaže vi idete, "nama su rekli da ima ovdje prazni' kuća dosta, da se mi smjestimo ovde u mahalu u Pionirskoj ulici." Ja sam rekla "sve su kuće prazne, skoro, ovde nema više нико i mi smo zadnji i mi moramo napustit' i napuštamo."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pominjali ste da je u toj grupi bila jedna beba, koliko je bila stara ta beba?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja sam se pitala sa tim narodom, jer taj mi je narod sav poznat i ja sam se zapitala sama, ako smo mi nešto Bogu zgrešili i nekome, šta je kriva beba. I kažem majki kud si ti pošla sa tim svojim detetom i koliko mu ima, koliko je staro. Ona mi je "Dva dana, prije dva dana sam je rodila u šumi, u Paoćinu."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde je tačno bila ta grupa ljudi iz Koritnika u Pionirskoj ulici, kada ste ih vi prvi put videli?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Grupa je bila kod Muje Memica kuće, broj 87. Kod broja 87.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Otprilike na koliko ste se vi zaustavili i razgovarala sa tim ljudima?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Pa jedno pet, šest minuta. 10 minuta možda smo stajali tu. Ne znam tačno. Desetak minuta u vrh glave.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je neko iz te grupe ljudi rekao kuda ide?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Oni su mene pitali mogu ili oni ući u te kuće. Ja sam rekla sve su kuće prazne. "Vi možete, možete u moju kuću ako očete da idete i moja kuća je prazna." Oni su stali kao ukopani jer nisu bili svesni svega što se događa već tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ovi ljudi nosili kakve torbe, vreće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, torbe putne su nosili, bila su neke velike, neko je imao garderobu preko torbi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je neko iz te grupe vama rekao da su im Srbi kazali da dođu u taj deo grada i da uđu u te kuće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, da su im Srbi rekli kao komšije, kao komšije da moraju napustiti, da nisu sigurni više u tome selu da budu, da moraju sići u grad, i da se smeste u Pionirsku jer ima dosta prazni' kuća.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u vi jednom trenutku otišli od te grupe ljudi i nastavili svojim putem?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam, jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste dalje išli niz Pionirsku ulicu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da išla sam niz Pionirsku ulicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste išli tada prema centru grada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Prema centru grada, da

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste sreli tu grupu ljudi, da li ste na ulici sreli još nekoga tog dana?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Srela sam na izlazu iz Pionirske koji put vodi gore prema bezinskoj pumpi i ulica Pionirska, Mitra Vasiljevića i još jednog vojnika sa njim. Tu su nas zaustavili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ču vas zamoliti da opišete čoveka za koga kažete da se zove Mitar Vasiljević, po svome najboljem sećanju.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Najvše se sećam njegovog šešira, pletenog, na glavi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste mogli da ga opišete?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Može, iš'o je prema nama i tako nas je zaustavio tu i dedu i nanu i još jednu nanu i pito nas je kuda idemo. Mi smo rekli idemo kod Drine dole, kod jednog komšije. On nama kaže: "Ne možete proći." Kaže meni: "Kuda ti ideš?" Ja sam rekla da idem da dovedem djecu od Drine gore svojoj kući. Kaže "Vi ne možete proći, vama nije sigurno posle 15.00, ako vas neko pobije, ja za vas neću odgovarati, neće niko za vas odgovarati." I lepo, u mene dede, mome svekru: "Vraćaj se, starino, da pokopaju se gore oni mrtvi koji leže u kućama." U mene je đedo rek'o: "Ne mogu ja, ja moram ići dole gdje su mi djeca." On je uporan bio samo da se vratimo i da se vratimo. Ja sam rekla ja moram ići po djecu, da dovedem djecu. On je i dalje viko: "Vraćajte se, nema prolaza" i vraćajte se i

vraćajte se. Mi smo tu zastali kao da se vratimo, on je produžio sa onim vojnikom na više uz Pionirsku. Mi kada smo se vratili za njima, opet smo stali i produžili put prema gradu, u grad. I tako smo ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, vi ste nam opisali dvojicu ljudi, ko je tada sa vama razgovarao.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Mitar je sa nama razgovarao, a ovaj drugi je stajao kraj njega i on je vikao: "Samo se vratite."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je Mitar Vasiljević rekao da se vratite, šta ste vi mislili da se vratite, gde da se vratiti?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja sam shvatila da se vratimo za onim narodom iz Koritnika koji sam srijela prije gore 50 metara do malo, malo jače, ne znam tačno. Ja sam shvatila da idemo za njima gore, jer nisam znala šta će se desiti, kasnije sam shvatila da nas je vrać'o za njima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme dok je razgovarao sa vama, da li je spomenuo ljude iz sela Koritnik?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nije spominjao grupu ljudi, samo je nama rek'o da ako nas neko pobije posle 15.00, da on ne odgovara za nas.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se vratili kako vam je rekao?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nisam se vratila taj dan, to je bilo popodne, kad je to bilo, kad je nas on vrać'o. Ja sam otišla kod Drine sa mojim dedom i nanama i dole sam noćila. Ujutru sam se vratila rano sa kumom mojom, kol'ko je bilo, rano je bilo, možda oko 7.00 i to koji je dan bio ne sjećam se i kad smo došle tu u Pionirsku, prema Jusufu Memiću kući, videli smo da je izgorela. Tu je noć bila kiša, cjelu noć je grmilo, sjevalo, pucalo ne zna se kako više ili je pucalo više granate ili je grmilo. Katastrofa je bila. I kad smo ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, postaviću vam konkretna pitanja nakon što završite sa davanjem odgovora. Dajte mi priliku da vam postavim pitanje. Vratićemo se na razgovor sa gospodinom Vasiljevićem. Zašto se niste vratili kako vam je rečeno da učinite?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nismo se vratili, jer niko nije tu bio osim taj narod što je iz Koritnika došao. Zato što je sve otišlo i sve je napustilo. Mi nismo smjeli tu više ostati'.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta ste vi rekli tom čoveku za koga kažete da se zove Mitar Vasiljević?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Rekla sam mu da idem da dovedem djecu, pa će se vratiti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bila istina?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Istina bila, normalno, istina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde su vam deca u to vreme bila?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Djeca bila u Austriji (Austria), u to vrijeme.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se kasnije tog dana vratili vašoj kući u ...

(izbrisano po nalogu Pretresnog veća) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Otprilike, kada je to bilo?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ujutru rano, posle kad sam otišla, napustila, kad sam rekla da će vratiti djecu, nisam se vratila, nisam se vratila, već sam ujutru rano oko 7.00 se vratila opet u ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća) ...*

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste se vratili u ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća) ...* da li ste prošli kraj Memića kuće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste opisali Sudu šta ste videli u kakvom je stanju bila ta kuća?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Može, da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da je opišete?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jusufa Memića kuća je izgorala tu noć. Ja kad sam naišla, naišla sam sa mojom kumom, voda je na sve strane išla, padala s kuće, jer je krov sav izgorio i kad smo videle da je kuća ta izgorila, naišli smo kraj Muja kuće. Pitale smo se 'de je narod iz Koritnika tu noć zanočio i šta je sa njima bilo. Pogledale smo na Adama Omeragića, na njegovu kuću. Njegova je kuća zapaljena, dim je prolazio već na prozore i mi smo se onda zapitale da li je taj narod tu u toj kući. Jedna drugu smo pitale, jedna drugoj, jedna drugoj odgovarale. Vikale i da i ne. Onda smo prošle gore Mujinoj kući i tu smo stajale, gledale, nema, niko se ne vidi, niko se ne čuje, pustoš je živa bila, tuga je bila tu. Onda smo prešle 87 kuće, ušle smo u kuću, zvale smo po imenu, niko nam se nije javio. Vidjeli smo, puni hodnici torbi koje su nosili ovi iz Koritnika, narod, u jednome spratu. Zvale smo po imenu gazdu, gazde nema. Popele smo se na sprat, isto smo zvali, nema nikog i gore su torbe bile, po hodnicima po sobama. Zvali smo, niko nam se javio nije. Onda smo ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, molim vas da se vratimo natrag na Pionirsku ulicu. Rekli ste da ste videli torbe. Da li ste vi prepoznali te torbe kao iste one torbe koje ste videli kod ljudi iz Koritnika?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste videli bilo kakav trag tih ljudi iz Koritnika tamo, u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne. Traga, ne, ali smo torbe vidjele, njihovu garderobu koja je bila na torbama, jakne, normalno, jel sam videla taj narod i torbe njihove koje su nosili i da su u toj kući bile.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koja ste kuće videli da su spaljene?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Adamova kuća i Jusufa Memića kuća, tu noć su spaljene.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete "Ademova kuća" mislite li na kuću Adema Omeragića, kod potoka?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, kod potoka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste blizu došli do te kuće? Da li ste išli do kuće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nismo išle do kuće, ali ja sam i kuma prepostavili da je taj narod u toj kući zapaljen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste se dugo zadržale kod tih kuća?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Mi smo prošle gore do Muje kuće. Obišle smo i tu nikoga nije bilo. .... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... Kada sam ušla u kuću sve je bilo srušeno, sve je polupano, sve što je moglo se odneti, odnešeno je. Otale smo izašle, produžile smo do Jusufa Memića štala, imao je krave, pa smo pokušale da idemo da pustimo krave, da ne bi neko zapalio. Kad smo došle do Jusufa Memića štale da pustimo krave, štala je izgorela. Krava nema. Neko je pustio, štala je već bila izgorela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nije mi jasno, kako mislite da se stanje promenilo?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...
SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da ste otišli u štalu Jusufa Memića. Možete li da mi kažete gde je ta štala u odnosu na kuću Adema Omeragića koja je kod potoka?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Štala Jusufa Memića, gore, možda 200, 300 metara od Adema Omeragića, daleko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u to vreme krov na kući još bio netaknut?
SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jusufa Memića? Mislite na Adema ili Jusufa?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na kuću Adema?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nije još bio krov, mi smo tu bile, hodale smo kod Jusufove štale i gledale smo kako se puše Adamova kuća, kako se puši i puši i stajale smo. Popode smo se vratile do Hajrine kuće i tu smo gledale sa prozora kad se krov provalio. Tad je krov pao i izgoreo, krov se svalio se u ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon toga dana, da li ste vi napustili Višegrad?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Tu noć, noćila sam u komšiluku kod ove kume Hajre. Noćile smo tu. Svetlo nam je celu noć gorilo, normalno nismo ga gasili. Dolazili su neki ispod kod kuće, hodali. Mi ne znamo ko je, nisu nas, nije nas niko matletil'o. Tu noć nismo normalno spavale. Sutri dan smo opet otišle dole kod Drine, isto tako da smo dole bili kod ovje' komšija drugije'.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste napustili Višegrad toga dana?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nismo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste otišli iz Višegrada?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja sam otišla, ne mogu se sjetit 17, 18. juni, da li je 17, 18, ne znam tačno. Da li 17, da li 18. juni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je dana prošlo od dana kada ste videli kako gori kuća Adema Omeragića, pa dok niste napustili Višegrad?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Poslije, treći dan da smo napustili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Niste govorili o čoveku po imenu Mitar Vasiljević za vreme vašeg svedočenja. Molim vas da Sudu kažete kako vi njega znate?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Poznavala sam ga i ranije. Viđala sam ga, nisam obraćala pažnju, mislim, ali ipak sam ga poznavala. Da, puno ne, ali viđala sam ga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete gde ste ga vidali pre onoga dana o kom ste nam govorili u sudnici? Da li je bilo neko konkretno mesto gde ste ga viđali?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne, nisam imala nikad sa njim kontakta, nikada. Sretala sam ga par puta u susretu u gradu nekad, tu u mahali tu kod "Čadže", ali nisam nikad pažnju obraćala sprem njega. Nikad.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da pogledate po sudnici i reci te nam da li prepoznajete nekoga u sudnici.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Prepoznala sam čim sam na vrata ušla.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osoba o kojoj sada govorite, možete li da nam kažete gde je ta osoba u sudnici i šta ima na sebi od odeće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Osoba se nalazi sa leve strane. Ima bijelu košulju i sako šareni.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, zamolio bih da u zapisnik uđe da je svedok prepoznala optuženog?

SUDIJA HANT: Možda bi bilo najbolje da je pitate u kom redu sedi, jer nisam video nikoga u šarenom sakou.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete u kom redu taj čovek sedi?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Skroz pozadi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li malo bolje da opišete boju sakoa tog čoveka?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Žućkast sako, ja i ne vidim dobro.

SUDIJA HANT: Mislim da smo dobili dovoljan opis. Može da se upiše da je svedok identifikovao optuženog,

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to osoba koja vam je rekla da se vratite i da se pridružite ljudima iz Koritnika u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, molim da se dokazni predmet P17-4 stavi na grafoскоп. On se nalazi u registratorima koji smo dali Sudu, a imamo i crno-bele kopije tog dokumenta, ukoliko želite da vam se stave na raspolaganje.

Zamoliću vas da uzmete crni flomaster koji će da vam da poslužitelj i da na fotografiji koja se nalazi desno od vas, na dnu fotografije, napišete "VG-77", da znamo da ste vi to obeležili. Ako bi svedokinja bilo teško da crta na samom grafoškopu, molim da se stavi pred nju na sto, a onda ćemo kasnije da pokazujemo. Sada bih vas molio da zaokružite kuću koju ste opisali kao kuću Memića i da stavite inicijale "JM".

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: (*svedokinja označava*)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da zaokružite kuću Adema Omeragića?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: (*svedokinja označava*)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da stavite unutar tog kruga slova "AO".

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: (*svedokinja označava*)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da tamo gde vidite Pionirsku ulicu, da je označite sa slovom "P".

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nisam razumjela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da na ulici koju prepozname kao Pionirsku, u njoj napišete slovo "P", kako bismo znali koja je Pionirska.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: (*svedokinja označava*)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da napravite krug gde se nalazio Mitar Vasiljević kada se razgovarali sa njim.

SUDIJA HANT: Kako? Slovo ili šta?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo krug. Zamoliću vas da upišete u taj krug "MV".

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: (*svedokinja označava*)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se to mesto koje želite da nacrtate ne nalazi na fotografiji?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste nacrtali gde ste ga videli?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: To je sve što sam htio da zatražim od svedoka, da označi na fotografiji. Časni Sude, da li će Pretresnom veću da pomogne ako ona sada bude pokazivala mesta koja je označila. Mislim da se poslednje označeno mesto ne vidi na ekranu.

SUDIJA HANT: To je mesto gde je videla optuženog?

TUŽILAC GRUM: Da, sad se vidi. Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo, kada ste rekli danas, a i u ranijoj izjavi mesto gde ste videli dvojicu ljudi koje ste identifikovali kao Mitra Vasiljevića i još jednog vojnika, rekli ste da je to bilo na kraju ili na početku Pionirske odozdo, na raskrsnici sa ulicom koja vodi prema benzinskoj pumpi. Da lije to tačno?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ta ulica koja vodi prema benzinskoj pumpi, je li to ulica koja predstavlja put prema selu Jagodina, odnosno prema Užicu, glavni put prema Užicu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, glavni put prema Užicu odvaja ljevo Pionirska gde je stajao Vasiljević sa vojnikom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, on je stajao sa tom drugom osobom na uglu te ulice koja vodi iz Višegrada prema ulici i to je ulaz u ulicu Pionirsku, to je ulaz u ulicu Pionirsku, je li tako?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mesto koje ste na ovoj fotografiji obeležili jeste na dnu ove fotografije, ali ne predstavlja raskrsnicu sa ulicom o kojoj ste sada govorili, koja je po meni mnogo, mnogo dalje ili niže od ovoga. Možete li ponovo da pogledate i vidite da li se uopšte mesto koje ste sada opisivali vidi na ovoj fotografiji ili ne?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Uopšte se raskrsnica ne vidi jer nije ufaćena na slici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na ovoj slici se dobro vidi škola sa dvorištem?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Raskrsnica o kojoj ste govorili, na kojoj ste videli Mitra Vasiljevića je dosta niže, ulicom Pionirskom?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ne vidi se na ovoj fotografiji?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne vidi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da ispravljate ovu svoju oznaku koju ste stavili na toj svojoj fotografiji, koja je sasvim u dnu kao mesto gde je stajao Mitar Vasiljević, jer se ovde vidi da je on između dve kuće koje očigledno nisu na toj tački.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: On je stajao kod kuće tu i iš'o tu, jer u susret smo išli, od tud smo se sreli, tako je staj'o kod kuće, onaj, kako se zvao, hram'o je u jednu nogu, tu, taj čovek pored te kuće na ulazu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, molim vas, videli ste ga na raskrsnici Pionirske i ove druge ulice koja ... Evo je, u stvari, put za Užice, put prema benzinskoj pumpi, izlaz iz Višegrada prema Užicu.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: On je uš'o u Pionirsku iz ulice koja ide prema Užicu, on je skreno u Pionirsku. A raskrsnica, ta tu što je on, je skrenuo sa raskrsnice, tu, u ulicu Pionirsku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U redu, to sam vas rauzumeo, ali ta raskrsnica se ne vidi na toj fotografiji. Da li možete da mi kažete, ta druga ulica koja vodi prema benzinskoj pumpi na izlazu iz Višegrada, koliko je udaljena od škole u Pionirskoj ulici, otprilike?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu vam reći. Nisam nikad mjerila to, ali nije daleko. Uz Pionirsku ulicu ne znam imali li 200 do 250 metara. Uz Pionirsku ulicu, ne znam nisam merila, ali nije daleko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja moram, na žalost, ponovo da se vratim na ovu fotografiju koja je prikazuje ovu ulicu i ne prikazuje ovu raskrsnicu. Da li i dalje tvrdite da je mesto na kom ste videli Mitra Vasiljevića moguće videti na ovoj fotografiji ili je moguće da je to negde u Pionirsko ulici, ali u delu koji se ne vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja ovde, kako vidim, ne vidim to, jer ako je slika u dva djela, ta je sastavljena slika, ali ja, kako vidim, da se ne vidi ta raskrsnica.

Vidim Jusufovу kuću, vidim njegovog sina kuću, vidim gore ovu kuću pod 87, vidim gore Mominu kućи, Momo i Mimi što je bio jedno oko, vidim gore od Guše kuću što ima pekaru, vidim kuću Juse Memića. Te kuće vidim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Opisali ste tu osobu, kao osobu sa nekim velikim slamnatim šeširom, a da li se sećate još nečeg od odeće kako je bilo, ili obuće?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti. Toga dana se ne mogu sjetiti. Najviše se sjećam šešira toga, njegovog, slamnatog šešira, velikog, na glavi. Uvjek, izgubljena sam bila kad sam ga srela i kada je rek'o da se moramo vratit' i da se vraćamo. U tom trenutku više ništa nisam videla.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada nam, ako je već o tom šeširu reč, kažete da je slamnati, da li se sećate njegove boje?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Žuti, im'o je šešir, kol'ko se sećam da je žuti šešir bio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažete da vam je govorio da se vratite, da li je pri tom bilo reči, da li je pominjana ova grupa iz Koritnika?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne. Rek'o je da se vratimo za ovim narodom, da nam niko ne sigura prolaz posle 15.00, ako nas neko pobije da ne odgovara za nas, niko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Druga osoba koja je bila, koju danas opisujete kao vojnika, jer u izjavи koju ste dali istražiteljima na dva mesta ste rekli da je sa njim bio jedan Srbin. U čemu je razlika? Da li tada niste govorili da je vojnik, na osnovu čega danas kažete da je vojnik?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ovaj drugi vojnik, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako je on bio obučen, na osnovu čega ste zaključili da je vojnik?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Im'o je vojno odelo, unifirmu je im'o vojnu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li ste poznava neku osobu koja se zvala ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste tog ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... videli negde tog dana

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle njega niste videli tog dana u Pionirskoj ulici, niti sa Mitrom Vasiljevićem?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne. ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... je stanovo preko Drine, u Crnči.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li znate neku osobu sa tim istim imenom i prezimenom koji stanovao u Sasama?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Sa kojim mislite imenom?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)

...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste vi tog dana napuštali vašu kuću u ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... i krenuli dole i sreli ovu grupu, da li je neko drugi još bio u tim kućama osim vas, od onih koji su od tada stanovali u Pionirskoj ulici, od onih koje ste poznavali, ne računajući ovu grupu iz Koritnika?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Mislite da je ost'o neko posle nas zadnji dan kad sam izašla? ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... čerka, snaha, ne znam tačno, unuče, djete manje, možda dvije tri godine, koliko znam da su tu bili. Kad sam ja pošla, kad smo sreli Mitra Vasiljevića.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo za te osobe znate da su ostali kada ste vi krenuli ulicom Pionirsko?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ta lica stanuju ispod kuće ili iznad kuće Memića delu u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Iznad Muje Memića su stanovali Jusuf, Mujo pa ta kuća iznad Muje Memića, tu su stanovali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste u to vreme viđali, da li je tu bila ili stanovala osoba koju moram da označim njenim inicijalima VG-115, ja bih molio da se svedoku pokaže ime i prezime svedoka da bi mogla da odgovori.

SUDIJA HANT: Da li vidite ovo ime koje je označeno žutim?

SVEDOK VG-77: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ta osoba bila tih dana i tog dana u Pionirskoj ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ova osoba bila je dvije godine u Višegradi poslije, dvije godine. Ova osoba.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Moje pitanje je bilo da li ste je tada videli?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nisam je videla, ali znam da je bila tu. Ona je više gore živila, stanovaла kod komšije ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Razumeo sam vas da je živila još dve godine posle ovoga u ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)

...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da, jeste. Pa kako će vam objasniti sad? Pa jedno 250, 300 metara opet tu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)

...

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li znate dobro tu kuću?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Znadem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se iz te kuće može videti kuća Memića?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne znam, sumnjam. Ne znam, da li se može vidjeti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kuća Omeragića?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne, ne može.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sigurni ste da ne može?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Sigurna sam da ne može, kada zakljanjaju druge kuće Omeragića kuću koja je bila do potoka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, gospodo, da znate za ovu svedokinju VG-115, da je još dve godine živila u Višegradi?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Interesuje me odakle to znate, obzirom da ste vi, koliko znam, napustili Višegrad juna 1992. godine?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Znadem, jer je njenzin muž ... Treba li da reknem ime?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, ne.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: ... Bio gde sam ja bila i da je jedno djete bilo sa njim, muško, a žensko dijete je bilo sa majkom. I onda su se sastali poslije već, kad se već moglo izaći. Nakon možda četri godine da su se sastali, ona sa mužem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste vi čuli da je Mitar Vasiljević uhapšen? Da li se sećate?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti kad, čula sam odmah kad su javili ... Na vjestima sam gledala, na televiziji, da je uhapšen.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste videli i snimak njegovog privodenja?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Pa da vam kažem, ja ... Toliko mene politika ne interesuje. Nekad kad upalim baš, ako nađe to o toj temi, malo sagledam, a da sam neki političar, da pratim tu situaciju, ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, nisam ni mislio na bavljenje politikom. Pitao sam vas, znači, da li ste viđali na televiziji u tim haškim hronikama i, uopšte, u vestima detalje njegove, njega ovde u Hagu.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Vidjela sam ga na televiziji. Videla sam ga jedan put. Tu baš, gdje jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate koliko ste puta davali izjavu u vezi sa ovim? Da li ste istražitelju Tužilaštva davali izjavu povodom ovog slučaja?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Dva puta i više nikada i sada opet, ovo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su vam pokazivane fotografije, album fotografija raznih ljudi, da prepoznate tada Mitra Vasiljevića?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste ga prepoznali?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Na slikama nisam, jer slike nisu kao što su kad vidiš uživo. Na slici ne mogu da poznam kao kad ga sretнем i vidim jer su mi slike uvećane, povećane, normalno, da ne možeš poznat'.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, na tim fotografijama niste prepoznali Mitra Vasiljevića?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mogu li vas pitati kako je došlo do toga da dajete izjavu, da saznaju za vas kao svedoka ili ste se vi sami javili, obzirom da ga niste prepoznali?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ja uopšte ne znam ko je rekao za mene da ja idem da svjedočim, jer, šta ja znam, uvijek se pričalo šta je ko doživeo, ko šta doživio i od koga se šta doživio i, normalno, imam jednu osobu u Višegradi koja će doći, ona, ovdje. Od prilike da je ona ispričala pred ovim ljudima da sam ja to preživel i da sam videla to šta je u vezi baš Mitra i da je ona rekla za me da i ja znam o njemu i oni su mene pozvali i ja samo otišla i dala izjavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate to kada ste videli Mitra Vasiljevića na televiziji, ako je to bilo samo jednom, jer sam vas tako razumeo, da li je to bilo pre nego što ste dali izjavu istražiteljima ili posle?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Posle. Moment, jedan put sam prije, jedan poslije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, dva puta ste ga videli na televiziji, jednom pre nego što ste dali izjavu, jednom posle.

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Jedan put sam dala izjavu kad su me pozvali i posle sam ga vid'la na televiziji. Pa sam drugi put dala izjavu i onda su me pozvali da dodem ovdje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pored tog prepoznavanja koji ste imali, vi ste, a kažite mi ako nisam u pravu, u svojoj izjavi i rekli da ne bi mogli po fotografiji da ga prepozname?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Tada ga nisam mogla poznati, a danas kad sam ušla na vrata, zlo mi je bilo kada sam ga vidjela, meni je. Možda ste primjetili, meni je od jedanput slika došla pred oči kad sam ga srela tada u Višegrdu, ta mi je slika došla pred oči i ta depresija i meni je zlo bilo došlo, jer sam ga odma' prepoznala, ovdje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Priznaćete da ovde baš nije bilo teško prepoznati. Da li se razlikovao nečem od one osobe koju ste videli pre oko devet godina u odnosu na ovo kako ga sada vidite?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Pa šta ja znam, tad je bio pod šeširom, ali ipak sam opet danas, ovaj lik, tamo prepoznala, kad sam ušla na vrata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jedno, gospođo, rekli ste da ste tog popodneva napustili ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... jer ste se bojali s

obzirom da je napuštena, tako sam vas razumeo, od mnogo ljudi, skoro od svih ljudi?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Od svih komšija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali ste se ipak naradnog jutra vratili?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se niste bojali sledećeg jutra da se vratite ili je to bilo da ste s bojali, možda, samo noću, da budete na ulici?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Nisam razmišljala ni na što, ja sam išla, ja sam, nisam razmišljala na život, jer sam čekala svaki čas da me neko ubije, da me pogodi metak, da me neko ufatи za ruku da me odvede, normalno, k'o što se i tako radilo. Nisam mislila ni na kakvu sigurnost, jer vlast je bila u njihovim rukama. Radili su po svojoj vlasti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste tu grupu koju ste prepoznali kao grupu iz Koritnika, videli gore negde kod kuće Memića, rekli ste da ne možete da se izjasnite baš o broju. Da li možete približno reći koliko je to ljudi bilo?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Ne mogu kad ne znam tačan broj, ne mogu da reknem. Bila je fina grupa, koliko je bilo ne znam, samo je bilo dosta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još nešto u pogledu samog tog prepoznavanja osobe koje ste videli dole na uglu ove ulice. Tvrдite da je to osoba koju ste par puta sretali u gradu?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mene interesuje kako ste znali da je ta osoba koju ste nekoliko puta sreli u gradu i koju ste videli na uglu Pionirske i ove druge ulice Mitar Vasiljević, odnosno da se zove Mitar Vasiljević?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: U mene je dedo bio tu, svekar zna ga, normalno, k'o i ja što sam ga par puta sretala. Nije se smio izjasniti da mu kaže "komšija Mitre, pusti nas da prođemo", normalno. Možem li ja postaviti jedno pitanje?

ADVOKAT DOMAZET: Meni ne, ako vam Sud bude dozvolio, to je drugo. Ovde sam ja da postavim pitanja, a vi da odgovorite, a posle toga ako vam Sud nešto odobri, izvolite?

SUDIJA HANT: Da li se radi, gospođo, o nečemu šta ne razumete ili čisto iz radoznalosti želite da postavite pitanje?

SVEDOK VG-77: Iz radoznalosti, nego još da reknem još par riječi o Mitru.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, Tužilaštvo će da pita šta je htela da pita. Dakle, moj predlog za vas je da bi možda za vas bilo bolje da čujete šta je ona htela da kaže i da na osnovu toga izvršite unakrsno ispitivanje. Ja ne pokušavam da vas nateram na to, samo vam kažem da bi vam bilo od koristi da čujete šta ona želi da kaže.

ADVOKAT DOMAZET: Da, upravo ja sam i završio, ako ima još nešto, tužilac može da pita, a ja više nemam pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, ako vi želite da postavite pitanje, to će da bude nešto novo na što se može opet izvesti unakrsno ispitivanje. Nadam se da je to jasno. Ako se pokaže da to nije relevantno, onda to možemo da zanemarimo.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo VG-77, koje su to dodatne informacije koje ste hteli da nam kažete o Mitru Vasiljeviću?

SVEDOK VG-77 – ODGOVOR: Htjela sam da kažem, zadnji dan, 17., 18., računam da je 18. juni bio kad su nam rekli da imamo konvoj u 8.00 i krenuli smo. Zadnju noć sam noćila kod kume isto u ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... Sreli smo Mitra kod prodavnice autodjelova, bila je prodavnica. Tu nas je zasreo. Nosio je bombu u ruci. Nosio je automat, tu nas je provocir'o. Gonio nas sjedi, ustani, sjedi, ustani. Ovaj je komšija vuk'o staru majku, slijepu, u kolicima, kolica, "normalno", on je vik'o: "Kuda gonite", da izvinite, "govna. Bacite, vozite u Drinu." Htio nas je tu pobiti, zamajkivao je tu bombom na nas da nas pobije i da nas pobije, matletiro nas. Onda otjer'o nas je pred SUP. Došli smo pred SUP sve sa puškom u ruci. Onda su trojica izašla iz SUP-a niz stepenice i pitala su ga: "Mitre, kuda goniš taj narod", on je reko: ""Oću da ih pobijem." Oni su mu rekli: "Pusti narod neka ide, ima konvoj u 8.00 sati". On je rek'o: "Samo pobit". Oni su mu rekli: "Pusti narod u 8.00 sati imaju konvoj, sa trga, da idu prema Olovu." Rekli su nam dvoje po dvoje u red da se uzmemu za ruke, da ne idemo preko grada već, zove se Joandar, pokraj Drine, do trga. I tako su nas pustili i prošli smo i došli smo do trga i taj smo dan već i izašli. Zadnji dan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ovi ljudi ...

SUDIJA HANT: Samo trenutak, molim vas. Gospodine Grum, možete li da mi kažete da li je nešto od ovoga zapisano u njenoj izjavi?

TUŽILAC GRUM: Ne, nije, časni Sude.

SUDIJA HANT: Mislim da dolazimo do pitanja koje bismo trebali da razjasnimo bez prisustva svedoka. Gospođo, mi bismo hteli da razgovaramo o ovome šta ste nam upavo rekli. To ćemo da uradimo bez vašeg prisustva. Ja ću da vas zamolim da izadete sa poslužiteljem na par minuta, pa ćemo za par minuta da vas ponovo uvedemo unutra. Gospodine Grum, ovo stvara problem, naravno, čućemo šta gospodin Domazet hoće o ovome da kaže, ali ako ništa od ovoga nije u izjavi, onda postoji određeni problem. Odbrana nije bila upozorena na ovo.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, mi nismo znali. Mi nismo postavljali pitanja u vezi sa tim.

SUDIJA HANT: Ja ne pokušavam nikoga da krivim, ja samo hoću da vi razumete šta ćemo mi sa tim da uradimo.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, naš stav je ukoliko svedok za vreme suđenja daje neke nove informacije, činjenica da to nije bilo u prvobitnoj izjavi ne bi trebalo da bude pravno ogoličenje Sudu da se to svedočenje sasluša. Naravno gospodin Domazet može da raspravlja o kredibilitetu tih podataka i unakrsno da ispitati ako to želi.

SUDIJA HANT: To zavisi od prirode dodatnog materijala. Ake je ovo materijal ovakve vrste, moje gledišete bi bilo da Odrhana mora da bude pravično upozorenja i da dobije priliku da to razmotri i istraži i da da odgovor. Da je to manja stvar, ja bih se složio sa vama, ali bojim se da to ovde nije slučaj.

TUŽILAC GRUM: Mogu li ja da predložim sledeće? Da mi završimo sa ovim svedokom danas i možemo da se dogovorimo da se ova svedokinja pozove još jedanput za dodatno ispitivanje.

SUDIJA HANT: Da, meni se čini da je to razumno. Gospodine Domazet, ja neočekujem da vi sada budete u stanju da izvršite dodatno unakrsno ispitivanje. Očigledno, vi ćete da imate svoju argumentaciju u vezi sa kredibilitetom, zato što je ovo ona nije rekla u izjavi. Mislim da je važno da se zna šta vi predlažete u vezi sa ovim i da vam omogućmo istragu, pre nego što donesemo odluku u vezi sa ovim?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, tačno da ovo šta je počela da govori svedokinja, nema u izjavi. Vrlo je za mene važno, jer i svedok može da dođe u velike probleme ukoliko se, a ja se nadam pred ovim Sudom utvrdi da je Mitar Vasiljević 14. juna 1992. godine prebačen u Užičku bolnicu i da posle tog datuma zaista nije mogao da bude u Višegradu, kao što danas, suprotno tvrdi ova svedokinja. Pogotovu me iznenađuje ova izjava, za koju je morala da zna u vreme kada je davala prethodnu izjavu, te lično ne mogu da nađem razloge i mislim da je dosta važno i da bi mi trebalo vremena da se, možda, pripremim, eventualno ukoliko svedok o ovome svedoči, da unakrsno ispitivanje bude ponovo određeno, da se, kao što ste i predlagali, odloži.

SUDIJA HANT: To je ispravan pristup, ali, recite, koliko bi vam vremena trebalo da provedete neku istragu?

ADVOKAT DOMAZET: Ne mnogo, vaša Visosti, jer su to već stvari koje dobro poznajem. Možda bi trebalo da još jednom razgovaram sa mojim klijentom, iako mi je jasno iz ovog proizilazi vreme o kojem govori svedok, ono vreme za koje tvrdimo da Mitara Vasiljević nije mogao da bude u Višegradu. Moglo bi, znači, već sutra.

SUDIJA HANT: Mi razumemo šta vi hoćete da dokažete po ovom pitanju. Dobro, onda. Možda bi bilo bolje da ovu svedokinju ostavimo tako da zaršimo sutra, da dodatno ispitivanje ostavimo za sutra, a da se vi i gospodin Domazet dogovorite međusobno da vidite kada bi bilo najbolje je pozvati da se to dovrši.

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li je to u redu?

ADVOKAT DOMAZET: Sasvim, vaša Visosti, u redu je.

SUDIJA HANT: I ako budeti imali kakve konkretnе probleme, gospodine Domazet, nemojte da oklevate da ih iznesete pred nas. Ono šta je ona kazala je veoma bitno. Ako nam je ostalo vremena, možemo da nastavimo sa vašim sledećim svedokom?

TUŽILAC GRUM: Samo da stvar bude potpuno u zapisniku, da je izjava uzete 20. januara ove godine, više od osam i po godina nakon događaja.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, ovoje problem koji nas stalno prati i radi se o konkretnim situacijama, konkretnim okolnostima. Često u unakrsnom ispitivanju

dođu sveži detalji. Mislim da smo svi mi dovoljno iskusni, da bismo iz ovakvih stvari izvukli zaključke, na žalost mi ništa ne možemo da zaključimo unapred. Ne radi se samo o vremenu kada ona kaže da se dogodilo, već se radi i o naravi optužbi koje ona iznosi i koje su vrlo bitne. Ovu ćemo svedokinju za sada da oslobodimo. Recite, imate li koga ko bi mogao da objasni da ćemo je ponovo pozvati sutra?

TUŽILAC GRUM: Obzirom da je ona već u unakrsnom ispitivanju, ja ne bih razgovarao sa njom već ljudi iz Službe za žrtve i svedoke (Victims and Witnesses Service), koji mogu da joj kažu da treba i sutra da dođe.

SUDIJA HANT: Možda bi neko mogao da ode u Službu jza žrtve i svedoke kako bi joj sada objasnili da nije gotova, već da će završiti sutra. Onda ćemo da krenemo sa sledećim svedokom.

TUŽILAC GRUM: Taj posao ću da prepustim svojoj koleginici.

SUDIJA HANT: Gospođo Bauer (Bauer), izvolite.

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, Tužilaštvo poziva svedoka VG-80

SUDIJA HANT: Osam, nula?

TUŽILAC BAUER: Da, a njen prethodni broj je bio 77.

SUDIJA HANT: Dokument sa pseudonimom biće P77 i zavešće se pod pečatom. Molim vas da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam pokazuje sudski poslužitelj.

SVEDOK VG-80: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite. Gospođo Bauer, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospođo VG-80, Sud vam je odobrio zaštitne mere i mi ćemo vas za vreme postupka oslovljavati pseudonimom VG-80. Sada ćemo da vam pokažemo komad papira. Recite na, da ili ne, da li je to vaše ime i datum rođenja?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Godine 1992., da li ste bili udati i da li ste sa dvoje dece živeli u Višegradu?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

prevodnici: Molimo svedokinju da se malo približi mikrofonima.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su u proleće 1992. godine u jednom trenutku grad zauzele paravojne formacije?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kakve su to bile paravojne formacije?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: To su bili Bjeli Orlovi, šešeljevci, arkanovci i srpska policija.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su oni uglavnom muškarce odvodili iz njihovih kuća?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Koje su nacionalnosti bili ti ljudi koji su odvođeni?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Muslimanske nacionalnosti, pretežno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su oni pretraživali stanove?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Šta su tražili?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Tražili su oružje. Kao njihovi izvori kažu da tu traže oružje.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li je vaš stan u više navrata pretraživan?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su u dva navrata vaš stan pretražili ljudi po imenu Milan Lukić i Sredoje Lukić?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste poznavali Milana Lukića od pre rata?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Milana Lukića nisam poznavala prije rata.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste poznavali Sredoja Lukića?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jesam, da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste znali gde je radio?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jesam znala da je u SUP-u, u višegradskom.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste saznali kojoj su grupi oni pripadali?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Čula sam da su pripadali Bjelim orlovima, ja sam znala samo da su te paravojne formacije, da li su lično pripadali lično Bjelim orlovima ili nekoj drugoj, to ne znam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su bili naurožani?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su vam pretili?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Sredoje Lukić je prijetio, prvi puta, drugi puta je Milan Lukić, tako da su se, menjali se pojedinačno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Šta su vam kazali kad su vam pretili?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Vređali su nas, pcovali su nas, prijetili su nas da će nas ubiti, da kažemo gdje su oružje, gdje su muškarci. Da će nas odvoditi, žene.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste imali oružje?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li je jedne noći jedan drugi vojnik iz Belih orlova došao u vaš stan?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kada je tobilo?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Gdje ili kada?

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Oprostite, nisam videla da je odgovor ušao u zapisnik. Da li možete da ponoviti zadnji odgovor?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Gdje je bilo ili kada je bilo?

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kada se, otprilike, to dogodilo?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: To je bilo kraj juna mjeseca.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li je to bilo one noći kada su vašeg muža odveli?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Muža su odveli 2. jula.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Hvala vam, to je incident o kom bih htela da razgovaram sa vama. Te noći, rekli ste da je jedan vojnik iz Belih orlova došao. Kako ste znali da je on bio pripadnik Belih orlova?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Kada je odveo moga muža, jedno pola sata se vratio. Tražio je mene, ja sam izašla u drugi stan. Tražio je mene, našao me u drugom stanu. Zvao me u moj stan. Te noći me je pretukao, posle me silovao, iživljavao se na meni. Ujutru kad sam ustala, videla sam da mu je kao bež, kao neka oznaka ispala što sam videla da je Bijeli orao, da je pisao na njemu da je iz Bijeli' orlova.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste vi idućeg jutra odlučili da napustite Višegrad?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Jesam. Ja sam potražila djecu i našla sam ih. Djeca su bila odvojena. Kad sam našla djecu, odlučila sam da idem iz Višegrada, da više ne čekam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste otišli tog dana u Babin Potok?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Da, otišla sam u Babin Potok, odakle sam ... Majka živjela ...

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li su vam rekli da je taj dan bio 3. juli 1992. godine?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Tek kad su mi, kad su me vidjeli, da je 3. juli.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Šta su vam još rekli?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Pitali su me za muža, šta je, gdje je, šta se desilo meni.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste opet videli svog muža?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Nisam ga nikada videla više.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste poznavali optuženog Mitra Vasiljevića od pre rata?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Poznavala sam ga. Pošto je Višegrad mali i svi smo se poznavali, onako, iz viđenja. Nešto ekstra da sam ga poznavala, da sam imala neki kontakata sa njim, ne. Samo iz viđenja sam ga njega poznavala.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Koliko često biste rekli da ste ga viđali?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Pa nešto često da je bilo, nije, možda neki, kad slučajno se sretnemo u gradu. Da sam negdje posebno sam ga videla, prije rata, ne. Jedino u gradu u prolazu ili nešto tako.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kako ste znali da je to Mitar Vasiljević?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Pa, kažem, mi u Višegradu smo se pretežno poznavali. Pošto nije velik grad, da se ne poznajemo, da neko nekom ne kaže da je to taj, da se ne znamo lično.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste znali šta je po zanimanju?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Čula sam da je konobar, lično nisam vidjela ga da radi kao konobar, ali sam čula da se bavi tim ugostiteljskim poslom, da je konobar.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kako biste ga opisali? Kako je on u to vreme izgledao?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: U to vrijeme je izgledao, srednje visine, bio je punjačak, ne znam šta još treba.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kakav mu je ten bio?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Tamnije puti, tako, malo tamnije puti. Nije, znači, svijetle.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kakva mu je bila boja kose?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Smeđa na crno, više tako. Tamniji muškarac.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Koliko je godina tada imao: mlađi, srednjih godina, stariji?

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Prije rata?

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da, pre rata.

SVEDOK VG-80 – ODGOVOR: Ne znam da li je mogao imati do 40 godina.

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, ja bih sada napravila pauzu jer dolazimo na iduću temu i ne bih je prekidala u sredini.

SUDIJA HANT: U redu. Mislim da bi bilo dobro da nastavimo sa ovom svedokinjom sutra ujutru, pa da se onda vratimo kasnije na onu drugu. To je jedina moja primedba. Prekinućemo sada sa radom i vidimo se ujutru u 9.30.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje